

Ministerul Educației

Raport de activitate

octombrie 2022 - decembrie 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Cuprins

Pg. 03	Cuvânt-înainte	Pg. 45	Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale
Pg. 04	Rezumat executiv	Pg. 58	Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile
Pg. 11	Pachetul de Legi ale Educației „România Educată”	Pg. 67	Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman
	Parcurs	Pg. 72	Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii
	Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023	Pg. 83	Digitalizare și Reziliență
	Principalele reforme: Legea Învățământului Superior nr. 199/2023	Pg. 89	Eforturi instituționale suplimentare
Pg. 23	Planul Național de Redresare și Reziliență. Componenta 15. Educație		
	Prezentarea componentei		
	Reforme		
	Investiții		
	Infrastructură școlară și universitară		

Cuvânt-înainte

Experiența la Ministerul Educației reprezintă cea mai provocatoare perioadă a vieții mele, precum și cea care m-a făcut să înțeleg mai bine valoarea muncii în echipă, a criticii constructive și a oamenilor care se dedică celui mai mare sistem public din România. Educația și mecanismele care o fac să funcționeze sunt un subiect de interes pentru orice român, de aproape orice vârstă. Toată lumea are dreptul și legitimitatea să aibă o opinie, însă ceea ce face orice soluție viabilă este consultarea autentică, dublată de expertiză și serviciu public responsabil.

Acest raport își propune să clarifice ceea ce echipa de la Ministerul Educației, pe care am onoarea să o coordonez din octombrie 2022, a reușit să facă în mai bine de un an. Fiecare dintre cei care au contribuit la finalizarea, adoptarea și implementarea legilor educației, la lansarea apelurilor din Planul Național de Redresare și Reziliență, prin care cel mai mare val de finanțări din istoria recentă va ajunge în școli, la gestionarea cu solidaritate a grevei personalului din învățământ, încheiată cu majorări salariale substanțiale, sau la gestionarea multiplelor procese critice în educație are respectul și recunoștința mea.

Această sinteză a activității este un exercițiu de transparență, în linie cu strategia generală de a face mai vizibile toate acțiunile Ministerului Educației, prin reconstrucția comunicării instituționale. Am încercat să punem reflectorul, prin campaniile desfășurate pe rețelele de socializare, nu doar pe ceea ce face administrația centrală, ci și pe școli care schimbă destine, pe educatori cu vocație, pe membri ai personalului care fac copiii să se simtă, în școală, ca în familie sau pe ONG-uri care fac minuni în comunități. Le sunt profund recunoscătoare directorilor de școli, personalului de conducere și sprijin, colegilor din inspectorate, din CJRAE, CCD-uri, Palate și cluburi ale copiilor, centre de excelență, precum și celor din instituțiile aflate în coordonarea sau subordonarea Ministerului Educației sau a reprezentanților autorităților publice locale. Sunt mii de oameni care fac să funcționeze sistemul de educație din România, având ca obiectiv unic îndrumarea tuturor celor care învață către atingerea propriului potențial.

Se spune că „numai cine nu muncește nu greșește”. Sunt convinsă că lucrurile se pot face mai bine. Și că am făcut greșeli, din care învăț și învățăm continuu. Însă de un lucru puteți fi siguri: înțeleg valoarea lui „împreună”. Iar devotamentul meu și al colegilor de la minister este neclintit de crize, greutăți sau contexte (geo)politice succesive. Vom face tot ceea ce ne stă în putință să transformăm România Educată într-o speranță împlinită pentru fiecare dintre noi. Vă invităm să fructificăm împreună momentul unui nou început legislativ și să ne ajutați să învățăm lecțiile trecutului, valorificând oportunitățile prezente pentru un viitor demn de potențialul copiilor și al tinerilor din România.

*Ligia
Deca* | Ministrul
Educației

1. Rezumat executiv

1. Finalizarea proiectelor de legi ale educației „România Educată” (9 martie 2023), parcurgerea întregului circuit legislativ, inclusiv dezbateră și adoptarea în Parlament, respectiv **promulgarea lor de către Președintele României și publicarea în Monitorul Oficial** - 5 iulie 2023 (Legea învățământului preuniversitar și Legea învățământului superior)

2. **Majorarea bugetului** prevăzut pentru învățământ în anul 2024. Acesta are o **valoare de peste 74 de miliarde de lei, echivalentul a 4,3 % din PIB**. Bugetul de stat prevăzut înregistrează o **creștere de 56% față de execuția din 2023, fiind în valoare de peste 57 de miliarde de lei**. Este principala sursă de finanțare pentru învățământ, căreia i se adaugă sume defalcate din TVA prin bugetele locale, venituri proprii ale instituțiilor de învățământ superior și bugetele locale din venituri proprii.

3. Lansarea a **13 apeluri** pentru depunerea de proiecte cu finanțare din PNRR și crearea mecanismelor pentru alte 4, îndreptându-ne, astfel, spre **contractarea și angajarea în absorbție a 3,3 miliarde de euro**, precum și încheierea a peste 4.000 de contracte în acest sens. Printre apelurile lansate, respectiv printre ghidurile puse în consultare publică, se numără:

- Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar (**peste 1 miliard de euro**)
- Programul-pilot pentru dezvoltarea consorțiilor regionale pentru învățământ dual (**588 de milioane de euro, dintre care 338 de milioane de euro valoarea investiției și 250 de milioane de euro suplimentarea prin Memorandum**)
- PNRAS II, seria I și PNRAS II, seria a II-a (în valoare de **265 de milioane de euro**)
- PNRAS Școli Mici (în valoare de **50 de milioane de euro**)
- Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi (**225 de milioane de euro**)
- Microbuze electrice pentru elevi (**peste 250 de milioane de euro**)
- Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie complementare (peste **22 de milioane de euro**)
- Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior („smart lab”) (**peste 117 milioane de euro**)
- Modernizarea infrastructurii universitare pentru un spațiu academic echitabil (**peste 116 milioane de euro**)

1. Rezumat executiv

- Construcția infrastructurii universitare pentru campusurile studențești ale viitorului (**peste 143 de milioane de euro**)
- Schema de granturi pentru construcția de campusuri școlare rurale (**peste 29 de milioane de euro**)
- Dezvoltarea platformei de evaluare și realizarea de conținut digital (**peste 78 de milioane de euro**)
- Îmbunătățirea infrastructurii liceelor cu profil preponderent agricol - investiție implementată în parteneriat cu MADR (**peste 43 de milioane de euro**)
- Formarea profesioniștilor din educația timpurie (**peste 14 milioane de euro**)

4. **Creșterea salariilor directorilor și ale directorilor adjuncți** din școlile din România

5. **Creșterea salariilor cadrelor didactice - o majorare de peste 50%, în medie, în timp record de 1 an** (iunie 2023 - iunie 2024). În plus, conform OUG nr. 58/2023, personalul din învățământ beneficiază de următoarele prime: Prima de carieră didactică (1.500 de lei); Prima de carieră profesională (500 de lei) pentru personalul nedidactic.

6. **Majorarea cu 1.200 a numărului de posturi de consilieri școlari**, care a însemnat o creștere de 50% a numărului total al acestora.

7. Suplimentarea cu **3.000 de posturi** în învățământul preuniversitar, pentru anul școlar **2023-2024**

8. **Semnarea Contractului Colectiv de Muncă** Unic la Nivel de Sector de Negociere Colectivă Învățământ Preuniversitar, care cuprinde noi drepturi pentru angajații din sistemul de învățământ

9. Creșterea numărului unităților de învățământ în care se implementează **Programul-pilot „Masă caldă”** de la 350 la 450. Instituirea **Programului Național „Masă sănătoasă”** în 1.000 de unități de învățământ.

10. **Creșterea numărului burselor școlare la peste 1,2 milioane (peste 4 miliarde de lei)**

11. **Creșterea cuantumului burselor școlare:**

- Bursă de excelență olimpică I: **între 750 și 3000 lei**

1. Rezumat executiv

- Bursă de excelență olimpică II: **700 lei**
- Bursă de merit : **de la 200 de lei/lună la 450 de lei/lună**
- Bursă socială: **de la 200 de lei/lună la 300 de lei/lună**
- Bursă pentru încurajarea participării la educație și prevenirea abandonului școlar pentru mamele minore: **700 lei**
- Bursă tehnologică: **de la 200 de lei/lună la 300 de lei/lună**

12. **Creșterea burselor studenților doctoranzi** cu 150 de lei/lună, începând cu ianuarie 2023

13. **Creșterea** quantumului minim al bursei sociale pentru studenți de la 580 de lei la **900 de lei**

14. **Creșterea** quantumului bursei de doctorat de la 1.700/1.950 de lei la **3.200 de lei** începând cu anul universitar 2023/2024

15. Acordarea unei burse de studiu pentru masterat didactic, în valoare de **3.158 de lei**

16. Acordarea de **burse de excelență olimpică I/internațională** studenților din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat înmatriculați în anul I, licență, care au obținut premiile I, II sau III la olimpiadele școlare internaționale: **3.300 de lei** pentru premiul I; **2.475 de lei** pentru premiul II; **1.650 de lei** pentru premiul III

17. **Majorarea quantumului burselor de cercetare, formare postuniversitară și postdoctorală** „Vasile Pârvan” și „Nicolae Iorga” - bursierii vor primi, lunar, 800 de euro (majorare de 60%).

18. Lansarea concursului de **burse pentru stagii universitare și de cercetare** pentru masteranzii, doctoranzii, cadrele didactice și cercetătorii din cadrul instituțiilor de învățământ superior și Academia Română (burse cuprinse între 1.100-2.000 de euro)

19. **Dublarea numărului de burse pentru cetățenii din străinătate** (500 de burse vor fi oferite în cadrul Programului anual de burse acordate de statul român cetățenilor din țări non-UE).

20. **90% reducere la transport** pentru studenții și doctoranzii, inclusiv cei de la Academia Română, cu vârsta până la 30 de ani, față de 50%, cât se acorda anterior

1. Rezumat executiv

21. Lansarea în consultare publică a **Programului „Primul student din familie”** (bugetul alocat apelului de proiecte este de **50 de milioane de euro**)

22. **Susținerea educației timpurii:**

- elaborarea și aprobarea metodologiei de înscriere a copiilor la creșe și grădinițe;
- actualizarea cadrului legal în vederea asigurării serviciilor medicale în creșe.

23. **Relansarea programului EURO 200** (dublarea venitului minim/membru de familie și actualizarea specificațiilor tehnice)

24. **Măsuri de susținere a unităților de învățământ beneficiare de granturi PNRAS** și a inspectoratelor responsabile cu verificarea tehnico-financiară a proiectelor finanțate: studiu privind dificultățile asociate programului, sesiuni județene de formare a unităților de învățământ, întâlnirea națională a responsabililor județeni PNRAS, elaborarea unor resurse pentru unitățile de învățământ (de exemplu, a unui ghid pentru achiziții)

25. Desfășurarea **campaniei de promovare a unităților de învățământ** și a rezultatelor acestora pe care le-au obținut în cadrul **Programului Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS)**

26. **Creșterea valorii pachetelor de rechizite școlare de la 25 lei/pachet/elev la 65 de lei/pachet/elev** pentru învățământul primar și de la **35 de lei/pachet/elev la 75 de lei/pachet/elev** în învățământul gimnazial

27. **Majorarea cuantumului stimulentele financiare acordate absolvenților** care au obținut media 10 la evaluarea națională 2022 și la bacalaureat (sesiunea iunie-iulie 2022): cu peste 66% - de la 3.000, la 5.000 de lei/absolvent de liceu și cu 100%, de la 1.000, la 2.000 de lei pentru fiecare absolvent de gimnaziu

28. **Acordarea de stimulente financiare absolvenților de gimnaziu și liceu care au obținut media 10 la examenele naționale 2023** (fiecare dintre cei 466 de absolvenți de gimnaziu care a obținut media 10 la evaluarea națională a fost premiat cu 2.000 de lei, iar fiecare dintre cei 92 de absolvenți de liceu cu media generală 10 în sesiunea de vară a examenului de bacalaureat a fost premiat cu 5.000 de lei)

1. Rezumat executiv

29. **Utilizarea, în premieră, a domeniilor de studii ISCED-F 2013** pentru corelarea Nomenclatorului domeniilor de studii universitare realizat de către Ministerul Educației, ca parte a eforturilor de aliniere la metodologiile de colectare statistică a datelor din UE și OCDE, precum și finalizarea și transmiterea chestionarului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în domeniul educației, ca parte a procesului de îndeplinire a criteriilor de aderare la OCDE

30. Aprobarea participării României la Programul pentru evaluarea internațională a elevilor - **PISA 2025**

31. Aprobarea participării României la Studiul Internațional privind Procesul de Predare-Învățare dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, OCDE, Teaching and Learning International Survey - **TALIS 2024**

32. **Reprezentarea României în grupul de lucru de nivel înalt al Organizației Națiunilor Unite dedicat carierei didactice**, creat în continuarea panelului „Teachers, teaching and the teaching profession”, pe care Președintele României l-a co-prezidat în septembrie 2022, în cadrul Summitului privind transformarea educației, organizat în marja segmentului de nivel înalt al celei de-a 77-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite

33. **Crearea unei platforme dedicate digitalizării** procesului de evaluare a probelor scrise ale examenelor naționale, respectiv generalizarea utilizării platformei de evaluare digitalizată la nivel național pentru probele scrise din cadrul examenelor naționale

34. Semnarea protocolului de colaborare în vederea demarării **Campaniei de informare și prevenție a consumului de tutun și a utilizării dispozitivelor electronice de furnizare a nicotinei în rândul elevilor**

35. Implicarea Ministerul Educației în **Planul Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară: acțiuni de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, respectiv a consumului de droguri în rândul tinerilor**

36. Elaborarea și aprobarea **Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolărilor/preșcolărilor/elevilor și personalului școlii, precum și al altor situații corelate, în mediul școlar și a suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar**

34. Pilotarea **Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar în**

1. Rezumat executiv

37. Pilotarea **Metodologiei de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar în 43 de unități de învățământ** cu personalitate juridică din România, cu sprijinul Comisiei Europene, în cadrul Instrumentului de Sprijin Tehnic al DG REFORM și cu asistența tehnică a UNICEF România

38. **Depunerea a două fișe de proiect în cadrul Instrumentului de Sprijin Tehnic**, în sesiunea 2024, pentru susținerea activității Ministerului Educației și a unităților de învățământ în ceea ce privește aplicarea curriculumului și cultivarea stării de bine a comunității școlare

39. Lansarea, împreună cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, a programului național **Școli sigure și sănătoase**, ce are ca obiectiv reabilitarea și consolidarea clădirilor unităților de învățământ

40. Elaborarea și aprobarea **Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030**

41. Aprobarea **Metodologiei de organizare a programului „Săptămâna verde” și lansarea platformei saptamanaverde.edu.ro**, în parteneriat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Autoritatea pentru Digitalizarea României, Asociația Code for Romania – Codează pentru România și Serviciul de Telecomunicații Speciale, cu sprijinul important al Administrației Prezidențiale

42. Continuarea programului **Servicii Comunitare Integrate**, în colaborare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, considerat bună practică de Comisia Europeană și propus pentru extindere la nivel național, prin programul de cooperare elvețiano-român

43. Elaborarea cadrului legal pentru **reluarea cursurilor de Limbă, Cultură și Civilizație Românească în Marea Britanie, pentru prima oară după Brexit**

44. Semnarea memorandumului **„Carte de parteneriat între Ministerul Educației din România și Guvernul Comunității franceze din Belgia”**, care permite organizarea cursurilor de Limbă, Cultură și Civilizație Românească în unitățile de învățământ din Belgia, subvenționate de Comunitatea franceză, până în anul 2028

45. Aprobarea programei aferente disciplinei **„Istoria Evreilor. Holocaustul”**, pentru elevii claselor a XI-a și a XII-a

1. Rezumat executiv

46. Promovarea lecturii și susținerea eforturilor de dezvoltare a competențelor de literație:

- campania Ziua Națională a Lecturii;
- promovarea lecturii la grădiniță, prin susținerea proiectului **Citește-mi 100 de povești**;
- dezvoltarea literației timpurii în clasa pregătitoare, pentru copii din medii vulnerabile, prin susținerea proiectului **Școala cu scLipici**.

47. **Susținerea participării, pentru prima dată, a lotului național selectat în urma Olimpiadei de Dezbateri și Gândire Critică „Tinerii Dezbate”** (ediția 2022) la Campionatul mondial de dezbateri academice pentru elevi (18 și 28 iulie 2023 în Hanoi, Vietnam), cu sprijinul Asociației Române de Dezbateri, Oratorie și Retorică (ARDOR)

48. Continuarea parteneriatului cu Consiliul Europei și Comisia Europeană, în vederea desfășurării proiectului **Inclusive Schools: Making a Difference for Roma Children (INSCHOOL)** pentru capacitatea Centrelor Județene pentru Resurse și Asistență Educațională în domeniul educației incluzive

49. Lansarea Programului de educație privind tehnicile de resuscitare de bază (Basic Life Support/BLS) în unitățile de învățământ preuniversitar din București

50. Îmbunătățirea Metodologiei de organizare a **Programului național „Școala altfel”**

51. Derularea campaniei **Nu sunteți singuri**, pentru combaterea violenței în școli

52. Derularea campaniei **Omul sfintește locul**, prin care arătăm recunoștință angajaților din sistemul de învățământ.

53. **Reluarea cursurilor de Limbă, Cultură și Civilizație Românească în Marea Britanie**, pentru prima dată după Brexit, începând cu **ianuarie 2024** (17 grupe)

54. Înființarea a **6 noi lectorate de limba română** (Marea Britanie, Indonezia, Maroc, Chile, Finlanda, Grecia) și **reactivarea altor 5**

2. Pachetul de legi ale Educației „România Educată”

2. Pachetul de legi ale Educației „România Educată”

Educația conturează lumea în care trăim și construiește viitorul. Prin pachetul de legi ale educației „România Educată”, ne-am luat angajamentul să aducem schimbarea sistemică de care învățământul are nevoie, introducând noi beneficii și drepturi pentru principalii beneficiari ai sistemului de educație, elevi și studenți, precum și pentru cadrele didactice.

În procesul de elaborare a noilor legi, am ascultat numeroase voci, am colectat și analizat date, am identificat nevoi cu ajutorul experților și le-am transpus într-o serie de **reforme și soluții**, în vederea atingerii celor **12 deziderate pentru „România Educată”, la orizontul 2030**:

1. Sistemul de educație formează cetățeni activi.
2. Educația este individualizată, centrată pe nevoile și aspirațiile celui care învață și pe specificul fiecărei comunități de învățare.
3. Educația începe cât mai devreme în viața unui copil și continuă pe tot parcursul vieții sale.
4. Profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație.
5. Pentru educație se alocă resurse suficiente, în mod transparent și eficient.
6. Sistemul de educație este unul echitabil și de calitate pentru fiecare elev.
7. Tinerii pot opta pentru trasee flexibile în educație.
8. Sistemul de educație românesc este atrăgător pentru comunitățile academice din România și din întreaga lume, facilitând o intensitate crescută a mobilităților internaționale.
9. Alfabetizarea funcțională a tuturor elevilor
10. Etica și integritatea sunt valori care se transmit și se respectă pe tot parcursul educațional.
11. Managementul educațional este unul profesionist și bazat pe inovație.
12. Cadrul legislativ care guvernează educația este unul stabil și se bazează pe o viziune asumată.

2.1. Parcurs

2016-2017

Lansarea proiectului „România Educată”
8 dezbateri regionale
35 de dezbateri naționale organizate de actori din domeniul educației

2017-2018

7 grupuri tematice au fost consultate cu privire la echitatea sistemului educațional, cariera didactică, accesibilizarea educației timpurii și alte teme rezultate în urma dezbaterilor.

2018-2021

Lansarea, în dezbateri publice, a rezultatelor proiectului și a celor 4 rapoarte de activitate

2021-2022

Elaborarea primului draft al Legilor Educației

iulie - august 2022

1.523 de persoane fizice și juridice au formulat 10.696 de amendamente.
62 de dezbateri publice cu participarea a 4.230 de actori reprezentativi pentru sistemul educațional (părinți, elevi, profesori, cadre didactice, sindicate, ONG-uri și autorități publice)

august 2022 - februarie 2023

2 dezbateri publice în format online
Amendamentele au continuat să fie analizate și integrate în Legile Educației împreună cu reprezentanții direcțiilor de specialitate, Unitatea de Cercetare în Educație din cadrul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație, instituții din subordinea și sub coordonarea Ministerului Educației.

23 februarie 2023

Finalizarea Legilor Educației și obținerea unui consens asupra formei finale a acestora

2.1. Parcurs

05 aprilie 2023

Înregistrarea Legilor Educației la Camera Deputaților pentru dezbateră

10 mai 2023

Adoptarea Legilor Educației în Camera Deputaților

11 mai 2023

Înregistrarea Legilor Educației la Senat pentru dezbateră

22 mai 2023

Adoptarea Legilor Educației în Senatul României

4 iulie 2023

Promulgarea Legilor Educației

5 iulie 2023

Publicarea Legilor Educației în Monitorul Oficial

2.2. Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023

O școală centrată pe elev

- Curriculumul la decizia școlii devine „curriculum la decizia elevului din oferta școlii”.
- La finalizarea studiilor gimnaziale și liceale, consilierul școlar și dirigintele vor emite o recomandare de încadrare în următoarea etapă de învățământ, în concordanță cu interesele, aptitudinile și înclinațiile individuale ale elevilor.
- Planurile-cadru și programele școlare vor fi elaborate/revizuite; vor fi incluse teme precum: educație pentru mediu și schimbări climatice, educație juridică, educație financiară, educație pentru alimentație sănătoasă, etică, istorie și civilizație locală, precum și noțiuni de prim ajutor.
- Școlile vor fi dotate cu teren de sport, grupuri sanitare, cabinet medical și laborator de informatică, tehnologie, inginerie și matematică și o cameră pentru suport educațional și psihopedagogic.
- Bursele elevilor vor fi acordate direct din bugetul Ministerului Educației, procesul de alocare fiind simplificat și debirocratizat.
- Toate manualele școlare vor fi asigurate atât în format fizic, cât și digital.
- „Școala din spital” vine în sprijinul elevilor care nu se pot deplasa în unitățile de învățământ.
- Procesul educațional se desfășoară în maximum două schimburi, din anul școlar 2025-2026.

Examenul de Bacalaureat va fi adaptat

- Am introdus discipline de examen aferente profilului/specializării (inclusiv pentru filiera tehnologică).
- Cele două probe de competențe lingvistice se finalizează cu emiterea unui certificat de competență lingvistică în acord cu standardele UE, pentru a fi recunoscute internațional.
- Proba de competențe digitale se finalizează cu un certificat de competențe în acord cu standardele UE, pentru a fi recunoscute internațional.
- Am introdus o nouă probă pentru evaluarea competențelor de bază, complementară profilului studiat, însă în sesiunea din vară elevii vor avea mai puține discipline de examen.

2.2. Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023

Drumul spre școală, asigurat

- Transport gratuit pentru elevii care folosesc mijloace de transport locale și județene.
- Elevii care învață într-o altă localitate decât cea de domiciliu și care nu pot utiliza transportul public vor primi o sumă forfetară.

Burse mai mari, elevi mai motivați

- Dublăm bugetul pentru burse, fiind acordate peste 1.000.000 anual.
- Oferim burse de excelență olimpică.
- Debirocratizăm procesul de acordare a bursei sociale. Elevii care beneficiază de venit minim de incluziune vor primi bursa socială, pe bază de cerere.
- Bursele sociale, tehnologice sau cele pe bază de contract pot fi cumulate cu orice alt tip de bursă.
- Oferim burse pentru reintegrarea școlară a mamelor minore.

Elevi mai bine pregătiți pentru piața muncii

- Generalizăm învățământul tehnologic dual începând cu anul școlar 2029-2030.
- Toți elevii de liceu vor putea obține în premieră o calificare, iar aceasta va fi certificată și recunoscută în piața muncii.

Admiterea la liceu

- Liceele cu un nivel crescut de competiție pot opta pentru desfășurarea unei probe de admitere suplimentare, pentru maximum 50% din locuri, începând cu anul 2027.
- Locurile neocupate prin examen de admitere se vor ocupa prin repartizare computerizată, organizată după admiterea la licee.
- Maximum 10% din locuri vor fi ocupate prin repartizare computerizată de elevi cu cerințe educaționale speciale sau de etnie romă.
- Probele pentru concursul de admitere sunt standardizate și unice la nivel național, subiectele fiind elaborate sub coordonarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare, pe baza programei școlare.

2.2. Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023

Reducerea abandonului școlar, o prioritate

- Programul Național „Masă Sănătoasă” va fi generalizat la nivelul întregii țări pentru toți beneficiarii primari până la debutul anului școlar 2029-2030.
- Creștem numărul de burse, la peste 1 milion, precum și cuantumul acestora.
- Îmbunătățim programul „A doua șansă” și îl extindem pentru ciclul liceal.
- Sprijinim titularizarea în zone defavorizate și acordăm o primă de instalare egală cu 5 salarii minime cadrelor didactice, cu condiția ocupării postului pe o perioadă de minimum 5 ani școlari.
- Monitorizăm nivelul de alfabetizare funcțională printr-o evaluare periodică realizată prin teste online. Aceste evaluări vor fi realizate prin Platforma Națională de Alfabetizare Funcțională.
- Înființăm Programul Național de Formare a Cadrelor Didactice în vederea creșterii nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor.
- Oferim elevilor acces la lectură și înființăm programul „O carte pentru fiecare”, iar pentru promovarea culturii naționale înființăm programul „Vouchere culturale pentru elevi”.
- Înființăm Centrul Național pentru Educație Incluzivă al cărui rol va fi asigurarea educației incluzive pentru toți copiii și coordonarea metodologică a activității CJRAE/CMBRAE și a serviciilor educaționale incluzive asigurate de centrele școlare pentru educație incluzivă.
- Oferim asistență socială completă elevilor cu cerințe educaționale speciale prin asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a îmbrăcăminte, a încălțăminte și a cazarmamentului.
- Definim segregarea școlară și dezvoltăm mecanisme de monitorizare și intervenție.
- „Învățarea remedială” va fi inclusă în norma didactică a profesorilor.

Școli mai sigure

- Înființăm Planul Național de Combatere a Violenței Școlare ce are în vedere reducerea și prevenirea actelor de violență.
- Elevii și cadrele didactice care au fost victime ale unor situații de violență vor beneficia de consiliere psihologică gratuită.
- În cazurile extrem de grave, există posibilitatea exmatriculării elevului agresor, însă acesta va beneficia de dreptul la apărare.

2.2. Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023

- Înființăm Planul Național pentru Siguranța în Învățământul Preuniversitar, prin care prioritizăm și proiectăm investiții în infrastructură, stabilim standarde de siguranță pentru toate școlile și le dotăm în conformitate cu acestea.

Sprijinirea reintegrării școlare a mamelor minore

- Vom elabora programe de prevenire a sarcinilor nedorite și a maternității timpurii în rândul elevilor, adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare al elevilor.
- Mamele minore vor putea participa la cursuri online, pentru a-și continua studiile.
- Acordăm sprijin psihologic, financiar și moral, asistență medicală specifică în cabinetele școlare și cele specializate, precum și posibilitatea amânării examenelor în cazul în care acestea coincid cu nașterea copilului.
- În școlile cu un număr crescut de mame minore, un mediator școlar va asigura și va sprijini participarea continuă la educație a acestora.

Profesori pregătiți pentru societatea de astăzi

- Procesul de formare a cadrelor didactice a fost îmbunătățit. Traseele spre o carieră didactică vor fi simplificate și multiplicare.
- Absolvenții liceelor cu specializarea „pedagogia învățământului primar” vor putea începe predarea la clasă cu statut de debutant, imediat după încheierea studiilor.
- Licențierea în cadrul unui program universitar cu specializarea „Pedagogia învățământului primar” atestă competențele și oferă drept de practică.
- Introducem, în mod obligatoriu, un curs de prim ajutor pentru tot personalul didactic.
- Formarea continuă va presupune acumularea a 15 credite transferabile ECTS la fiecare 5 ani:
 - 1/3 planul național de formare continuă în cariera didactică;
 - 1/3 specificul comunității școlare deservite;
 - 1/3 la decizia cadrului didactic.
- Mentoratul didactic va fi un element cheie în formarea viitoarelor generații de profesori.
- Masteratul didactic a fost generalizat ca principală rută spre o carieră în învățământ.

2.2. Principalele reforme: Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023

Prețuim profesorii și educatorii

- Cadrele didactice cu vechime mai mare de 15 ani și gradul didactic I pot beneficia de reducerea normei cu 2 ore.
- Încurajăm implicarea școlilor în programe europene și oferim profesorilor coordonatori posibilitatea reducerii normei didactice de la 18 la 16 ore, cu acordul consiliului de administrație al școlii.
- Răsplătim personalul didactic care se pensionează printr-o primă egală cu două salarii de bază.
- Înființăm Programul național de stimulare a excelenței didactice și fondul de premiere pentru activitate suplimentară, la dispoziția directorului (în limita a 2% din fondul de salarii), crescând astfel autonomia școlilor în a recunoaște meritele celor performanți.

Învățământul pentru elevii români din afara granițelor țării

- Organizăm „Școala românească din afara granițelor țării”, un nou tip de învățământ prin care elevii români din străinătate vor putea participa la cursuri susținute în limba română.
- Înființăm grupe de acomodare pentru elevii români reîntorși în țară.
- Creăm CNRID, Centrul Național Românesc pentru Învățământ la Distanță, menit să susțină programe specifice pentru elevii români din afara granițelor.
- Dezvoltăm și extindem cursurile de limbă, cultură și civilizație românească.
- Facilităm reintegrarea elevilor care revin în țară, aceștia pot fi înscriși la evaluarea națională sau, după caz, la examenul național de bacalaureat, special organizate în România.

2.3. Principalele reforme: Legea Învățământului Superior nr. 199/2023

Corelarea educației cu cerințele de pe piața muncii

- Instituțiile de învățământ superior sunt obligate să își adapteze periodic oferta educațională la cerințele pieței muncii.
- Introducem ruta completă de învățământ tehnologic dual, care include învățământul superior și posibilitatea constituirii de consorții pentru învățământ dual.
- Introducem posibilitatea de a fi organizate programe de masterat MBA/Executive MBA ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței.
- Ne aliniem practicilor din Spațiul European al Învățământului Superior și introducem ciclul scurt care va avea o durată de 2 ani, timp în care studenții vor trebui să obțină 120 de credite ECTS.

Cariera didactică

- Studenții vor avea posibilitatea să urmeze un program de licență didactică cu dublă specializare.
- Masteratul didactic cuprinde un stagiul de pregătire practică, reprezentând 80% din creditele ECTS necesare absolvirii programului.
- Cuantumul unei burse acordate studenților înmatriculați la programele de studii universitare de licență didactică cu dublă specializare sau masterat didactic este egal cu salariul net al unui profesor debutant.
- Cadrele didactice și de cercetare care se pensionează vor primi, în plus, din bugetul Ministerului Educației, două salarii raportate la ultimul salariu de bază.

Programe universitare centrate pe studenți

- Înființăm Programul Național de sprijinire a învățării științelor exacte, a ingineriei și matematicii (PN-ȘTIM). În cazul studenților înscriși la programele din cadrul domeniilor ȘTIM, costul standard pentru fondul de burse și protecție socială va fi majorat cu 33%.
- Instituțiile de învățământ superior au obligația de a asigura un minimum de 50% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 75% în afara instituțiilor de învățământ superior.

2.3. Principalele reforme: Legea Învățământului Superior nr. 199/2023

- Reducem costul transportului în comun cu 90% pentru studenții români înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență în țară și cu 50% pentru studenții români înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență în instituțiile de învățământ superior acreditate din străinătate, în vârstă de până la 30 de ani.

Sprijinirea participării studenților în procesele decizionale

- Studenții au cel puțin un reprezentant în comisiile de acordare a burselor, de distribuire a locurilor de cazare, de evaluare și asigurare a calității.
- Studenții reprezintă minimum 25% din membrii Comisiei de etică, respectiv ai Comisiei pentru evaluare și asigurare a calității.

Sprijinirea participării studenților în procesele decizionale

- Studenții doctoranzi reprezintă 25% din membrii Consiliului Studiilor Universitare de Doctorat.
- Instituțiile de învățământ superior instituie un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului.

Combaterea abandonului universitar

- Înființăm Programul Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU), prin care vizăm creșterea retenției studenților în cadrul instituțiilor de învățământ superior. Programul „Primul student în familie” va sprijini elevi și studenți din familii cu nivel educațional redus în vederea realizării tranziției către studiile universitare, respectiv pentru a preveni abandonul universitar al acestor studenți.
- Introducem programul „A doua șansă” pentru studenți și stabilim noi politici și practici de reînmatriculare.
- Învățare remedială: generalizăm introducerea, în norma cadrelor didactice, a activităților de consultații cu studenții, precum și a activităților remediale/de recuperare.
- Dezvoltăm un instrument de monitorizare a tranziției către învățământul superior și de avertizare timpurie a abandonului universitar.
- Studenții care beneficiază de burse sociale și/sau de performanță sportivă pot primi și burse pentru performanțe universitare.

2.3. Principalele reforme: Legea Învățământului Superior nr. 199/2023

Internaționalizarea învățământului superior românesc

- Vom elabora cadrul strategic privind internaționalizarea sistemului de învățământ superior în acord cu prioritățile naționale, procesele internaționale și tratatele la care România este parte.
- Înfiițăm Programul Național pentru Internaționalizare Universitară „Study in Romania” (PNIU) pentru consolidarea procesului de internaționalizare a sistemului de învățământ superior.
- Implementăm noi politici de stimulare a tinerilor absolvenți de a rămâne în România după finalizarea studiilor.

Domeniul eticii universitare este mai bine reglementat

- Normele de etică și deontologie universitară sunt mai clar stabilite și mai bine diferențiate de abaterile disciplinare.
- Va exista un sistem clar de sancțiuni aplicabilele tuturor părților implicate în procesul educațional.
- Politicile de etică și deontologie universitară vor fi transpuse la nivel național printr-un cod-cadru de etică și deontologie universitară, în baza căruia vor fi adoptate codurile la nivelul instituțiilor de învățământ superior.
- Procesul decizional cu privire la abaterile de la normele de etică și deontologie universitară a fost etapizat și îmbunătățit.

Procedură mai clară și transparentă de acordare și anulare a diplomelor și a titlurilor de doctor

- Deținătorii unui titlu de doctor nu mai pot renunța voluntar la titlu/diploma de doctor.
- Toate tezele de doctorat devin, în mod automat, documente publice și vor fi publicate pe o platformă națională (inclusiv anexele) pentru 90 de zile calendaristice, înainte de a fi susținute.

Transparență

- Toate hotărârile structurilor relevante, precum Consiliul de administrație sau Senat, vor fi publice pe site-ul instituțiilor sau al facultăților.
- Datele care au stat la baza determinării finanțării din bugetul de stat a instituțiilor de învățământ superior de stat sunt informații publice.

3. Planul Național de Redresare și Reziliență. Componenta 15. Educație

3.1. Prezentarea componentei

Obiectiv general

Creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv

Buget

Peste 3,5 miliarde de euro

Provocări

- Educație timpurie
- Echitate
- Infrastructură
- Învățământ profesional și tehnic (IPT)
- Digitalizare

Obiective

- Educație, formare profesională și învățare pe tot parcursul vieții
- Egalitatea de gen
- Egalitatea de șanse
- Sprijin activ pentru ocuparea forței de muncă
- Locuri de muncă sigure și adaptabile
- Dialog social și participare
- Echilibrul între viața profesională și cea personală
- Un mediu de lucru sănătos, sigur și adaptat și protecția datelor
- Îngrijirea copilului și sprijin pentru copii
- Incluziunea persoanelor cu dizabilități

3.1. Prezentarea componentei

Peste 3,3 miliarde de euro sunt în curs de contractare în cadrul investițiilor deja lansate din PNRR ce vizează: reducerea abandonului școlar (Runda I, Runda a II-a, Școli Mici), digitalizarea universităților, învățământ dual, dezvoltarea rețelei de școli verzi, achiziționarea de microbuze electrice, servicii complementare, asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă din învățământul preuniversitar cu laboratoare/cabinete/ateliere de practică, mobilier, echipamente IT și materiale didactice, precum și dotarea cu laboratoare inteligente.

Una dintre cele mai mari investiții din PNRR o reprezintă dotarea unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe. Pentru prima dată în istoria sistemului de învățământ românesc, a fost alocată o sumă de **peste 1 miliard de euro** pentru dotarea acestora, în concordanță cu viziunea proiectului „România Educată”. **Peste 2.500 de contracte au fost deja încheiate în cadrul acestei investiții, pentru peste 5.800 de școli și unități conexe.**

3.2. Reforme

Reforma 1

Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului „România Educată”

Număr secvențial: Jalon 452
Perioada de realizare a reformei:
până în Q3 2023

Reforma 2

Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate

Număr secvențial: Jalon 453, Ținta 454, Ținta 455
Perioada de realizare a reformei:
până în Q4 2025

Domeniile de acțiune prioritare:

- Digitalizare
- Reziliență
- Carieră didactică
- Management și guvernanță
- Finanțarea sistemului de învățământ preuniversitar
- Infrastructura sistemului de educație
- Curriculum și evaluare
- Educație incluzivă de calitate pentru toți copiii
- Alfabetizare funcțională
- Promovarea educației STEAM

Stadiu implementare Jalon 452:

Îndeplinit

Obiectiv 1. Creșterea capacității sistemului de învățământ de cuprindere, în serviciile de educație timpurie, a 19% din copiii de 0-3 ani și a 91% din copiii de 3-6 ani, până în 2026, prin investiții în infrastructură

Obiectiv 2. Creșterea calității serviciilor de educație timpurie, în special a celor pentru grupa de vârstă de la naștere la 3 ani și a celor din zone dezavantajate, prin demersuri normative și funcționale ale sistemului educațional specific

Stadiu implementare Jalon 453:

Îndeplinit

Legislație: HG nr. 1.604/28.12.2022 pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a serviciilor de educație timpurie complementare și modificarea anexei nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației

Stadiu implementare Țintele 454, 455:

În derulare/implementare

Reforma 3

Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

Număr secvențial: Jalon 462, Jalon 463
Perioada de realizare a reformei:
până în Q4 2022

Obiectiv 1. Creșterea autonomiei și a capacității unităților de învățământ în utilizarea resurselor, prin implementarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) în vederea reducerii absenteismului, îmbunătățirii rezultatelor la evaluări, obținerea unei rate mai mari de participare la examenele naționale, obținerea unui procent mai mare de elevi care finalizează învățământul obligatoriu;

Obiectiv 2. Monitorizarea, prin aplicarea MATE, a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii și abandon școlar și sprijinirea unităților de învățământ în colectarea de date relevante, realizarea planurilor de activități individualizate și formare.

Stadiu implementare Jalon 462:

Îndeplinit

Legislație: HG 1.309/2021 privind aprobarea Programului național pentru reducerea abandonului școlar

Stadiu implementare Jalon 463:

Îndeplinit

Legislație: ORDIN nr. 6.000/30.12.2021 privind aprobarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) și a Metodologiei de implementare și utilizare a modulului informatic MATE pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

Reforma 3

Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

Număr secvențial: Jalon 462, Jalon 463
Perioada de realizare a reformei:
până în Q4 2022

Reforma 4

Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior

Număr secvențial: Jalon 470, Ținta 471
Perioada de realizare a reformei:
până în Q2 2026

Proiectul privind crearea unui Mecanism de Avertizare Timpurie în Educație (MATE)

Ministerul Educației, Comisia Europeană - Direcția Generală Sprijin pentru Reforme Structurale (DG REFORM) și Banca Mondială au finalizat, în octombrie 2022, proiectul privind crearea unui Mecanism de Avertizare Timpurie în Educație (MATE), dezvoltat și pilotat pentru a identifica și a sprijini elevii în risc de abandon școlar din România.

Pierderile acumulate în învățare, părăsirea timpurie a școlii, creșterea decalajelor de învățare în rândul elevilor vulnerabili și rata alarmantă a abandonului școlar în ciclul secundar inferior au nevoie de un mecanism de avertizare care să pună capăt consecințelor la nivel social și individual. Acest mecanism este susținut prin măsuri de **prevenție, intervenție și compensare** în cadrul Programului Național pentru Reducerea Abandonului Școlar, derulat de Ministerul Educației și finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Au fost derulate cursuri de formare a utilizatorilor Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR) și ai instrumentului informatic MATE, în vederea intervențiilor sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii. Până în prezent, **6.940 de unități de învățământ au înscris peste 50.000 de persoane, dintre care 45.847 de persoane au absolvit programul de formare.** www.mate.edu.ro

Obiectiv 1. Dezvoltarea învățământului dual, atât din punct de vedere transversal, prin creșterea numărului de domenii, de calificări și a numărului de absolvenți, cât și longitudinal, prin adaptarea cadrului legislativ pentru calificările de nivel 4 și 5, precum și la nivel universitar tehnologic

Stadiu implementare Jalon 470:

Îndeplinit

Legislație: HG 1.309/2021 privind aprobarea Programului național pentru reducerea abandonului școlar

Stadiu implementare Ținta 471:

În derulare/implementare

Reforma 5

Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

Număr secvențial: Jalon 477, Jalon 478, Jalon 479
Perioada de realizare a reformei:
până în Q2 2022

Obiectiv 1. Adaptarea cadrului legislativ pentru dobândirea competențelor digitale ale elevilor

Stadiu implementare Jalon 477:

Îndeplinit

Legislație:

- ORDIN ME nr. 4142/29.06.2022 privind aprobarea normativului de dotare minimală pentru clasele V—VIII
- ORDIN ME nr. 4143/29.06.2022 pentru aprobarea Standardelor privind materialele de predare-învățare în educația timpurie și a Normativului de dotare minimală pentru serviciile de educație timpurie a copiilor de la naștere la 6 ani
- ORDIN ME nr. 4144/29.06.2022 privind aprobarea Normativului de dotare minimală pentru învățământul primar
- ORDIN ME nr. 3497/30.03.2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice

Stadiu implementare Jalon 478:

Îndeplinit

Stadiu implementare Jalon 479:

În derulare/implementare

Reforma 6

Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar

Număr secvențial: Jalon 485
Perioada de realizare a reformei:
până în Q2 2022

Reforma 7

Reforma guvernancei sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului

Număr secvențial: Jalon 494, Jalon 495
Perioada de realizare a reformei:
propusă pentru modificarea termenului până
în Q1 2024, pentru corelarea cu măsurile din noua
lege a învățământului preuniversitar, intrată în
vigoare în Q1 2023

Obiectiv 1. Optimizarea reglementărilor tehnice care să sprijine implementarea investițiilor în tranziția spre clădiri verzi; dezvoltarea cadrului de reglementare privind proiectarea, exploatarea și urmărirea comportării în timp a clădirilor cu consum de energie aproape zero - NZEB la clădirile noi și tranziția celor existente către niveluri de performanță energetică cât mai aproape de cerințele NZEB

Stadiu implementare Jalon 485:

Îndeplinit

Obiectiv 1. Unitățile de învățământ vor beneficia de un management mai eficient și o autonomie crescută. Reforma guvernancei va crește capacitatea, la nivel de unitate de învățământ, de a implementa toate reformele propuse pentru educație.

Stadiu implementare Jalon 494:

Îndeplinit

Semnare contract asistență tehnică: 31 martie 2022

Stadiu implementare Jalon 495:

În derulare/implementare

3.3. Investiții

Investiția 12

Schemă de granturi pentru construcția de campusuri școlare rurale

Alocarea financiară:

29.970.000 de euro

valoare eligibilă PNRR, fără TVA

Ministerul Educației vine **în sprijinul zonelor marginalizate, precum și al celor care prezintă declin demografic**, pentru a contribui la dezvoltarea bazei materiale educaționale, precum și a serviciilor aferente, inclusiv prin construcția de spații pentru activități de tip afterschool, săli și terenuri de sport, spații pentru ateliere de practică, laboratoare, spații pentru desfășurarea activităților nonformale, bucătărie și spații de cazare pentru elevi, în funcție de infrastructura educațională necesară.

Scopul acestui apel de proiecte îl reprezintă **pilotarea unei rețele de consorții și campusuri școlare rurale**, prin acordarea de granturi pentru construirea a minimum **3 campusuri școlare rurale integrate**, fiecare dintre acestea asigurând infrastructura necesară desfășurării actului educațional pentru minimum 300 de elevi din unitățile administrativ-teritoriale limitrofe.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_constructie_campusuri_scolare_rurale

Stadiu:

În curs de lansare

Investiția 15

Dezvoltarea platformei de evaluare și realizarea de conținut digital

Alocarea financiară:

78.500.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Prin acest apel, se urmărește **dezvoltarea unui sistem de evaluare și testare securizată online**, pentru evaluările elevilor, cu precădere cele naționale.

Platforma de evaluare dezvoltată în cadrul apelului va fi disponibilă tuturor elevilor și cadrelor didactice din sistemul de educație preuniversitar.

Tot în cadrul prezentului apel, vor fi dezvoltate **67.000 de resurse educaționale deschise** (materiale didactice de diferite tipuri, inclusiv auxiliare curriculare), care vor veni în sprijinul cadrelor didactice și al elevilor.

Legislație: În februarie 2023, a fost aprobată Metodologia-cadru de evaluare în mediul online a performanțelor școlare și a competențelor elevilor.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_dezvoltare_platforma_evaluare_realizare_contiut_digital

Stadiu:

Apel deschis

Investiția 17

Construcția infrastructurii universitare pentru campusurile studențești ale viitorului

Alocarea financiară:

143.213.060 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Investiția 17

Modernizarea infrastructurii universitare pentru un spațiu academic echitabil

Alocarea financiară:

116.712.500 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Instituțiile de învățământ superior de stat pot obține granturi pentru **construcția de noi spații de cazare, de cantină, de recreere și lectură din campusurile universitare**. Obiectivul apelului îl reprezintă dezvoltarea rezilienței campusurilor universitare, prin asigurarea dimensiunii sociale/incluzive a învățământului superior printr-o infrastructură universitară adecvată.

Prin prezentul apel, cel puțin 40% din numărul locurilor din cantine, din spațiile de recreere și din numărul locurilor de cazare construite vor fi rezervate pentru studenții din medii defavorizate.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_constructie_infrastructura_universitara_campusuri_studentesti

Stadiu:

Evaluarea proiectelor depuse

Modernizarea constă în reabilitarea/renovarea spațiilor universitare, cu îndeplinirea cerințelor de îmbunătățire a eficienței energetice. Astfel, pe lângă **cămine și cantine modernizate**, studenții vor putea beneficia și de **spații de lectură și de petrecere a timpului liber modernizate**, care să le asigure acces la servicii precum: săli de tip lounge/spații de socializare, terenuri/săli de sport, grădină/spațiu verde, săli de spectacole/evenimente dedicate studenților, săli de lectură, biblioteci, săli de studiu individual/colectiv, săli de sport/fitness și servicii de nutriție, bucătărie instructivă, piscină, zid de alpinism, spații de relaxare amenajate cu biliard, darts, ping-pong etc.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_modernizare_infrastructura_universitara

Stadiu:

Evaluarea proiectelor depuse

Investiția 10

Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi

Alocarea financiară:

225.000.960 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Investiția 10

Microbuze electrice pentru elevi

Alocarea financiară:

250.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Toate tipurile de unități administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii și județe), precum și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale Municipiului București (sectoare) pot obține granturi atât pentru **reabilitarea unităților de învățământ** existente, cât și pentru **construirea unor noi unități de învățământ**, în vederea dobândirii de către acestea din urmă a statutului de „școală verde”. Au fost depuse **246 de proiecte**.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_scoli_verzi

Stadiu:

Evaluarea proiectelor depuse

Obiectivul urmărit în cadrul acestui apel vizează **îmbunătățirea condițiilor de transport pentru elevi, cu precădere pentru elevii din zonele izolate, cu populație scăzută**, prin furnizarea de microbuze școlare electrice, prietenoase cu mediul și cu un consum energetic redus. Această măsură urmărește facilitarea accesului copiilor la educație, prin protejarea mediului înconjurător, contribuind în același timp și la obiectivul Uniunii Europene de a reduce emisiile nete de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55% până în 2030.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_microbuze_electrice_elevi

Stadiu:

Contracte încheiate

Investiția 9, 11, 13, 14

Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar

Alocarea financiară:

1.068.260.200 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

În cadrul acestui apel vor fi susținute **5 tipuri majore de investiții integrate**, respectiv 4 linii de finanțare distincte:

- digitalizarea mediilor de învățare din învățământul preuniversitar, prin achiziționarea unor echipamente informatice necesare procesului didactic;
- dotarea laboratoarelor de informatică din școlile din rețeaua de educație națională de la toate nivelurile, inclusiv din palatele copiilor, cluburi și cluburi sportive, inclusiv din rețeaua de învățământ profesional și tehnic (IPT);
- dotarea cu mobilier a sălilor de clasă pentru toate nivelurile de învățământ, de la preșcolar la liceal, și a spațiilor sportive din palate ale copiilor și cluburile sportive, în situația în care acesta nu a fost schimbat în ultimii 5 ani calendaristici, calculați de la data înregistrării în contabilitate a bunurilor până la data închiderii prezentului apel;
- echiparea cabinetelor, a cabinetelor de asistență psihopedagogică și a laboratoarelor de științe precum și înființarea unora noi, în situația în care există spații disponibile în unitatea de învățământ sau în alte tipuri de instituții eligibile în cadrul apelului (palate ale copiilor, cluburi, cluburi sportive, centre de asistență psihopedagogică);
- echiparea atelierelor de practică, inclusiv cu componente digitale specifice domeniului de calificare.

Ca urmare a evaluării, **2.538 de proiecte au fost admise spre finanțare și se află în proces de finalizare a procesului de contractare.**

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_pnrr_dotare_mobilier_echipamente_digitale

Stadiu:

Contracte încheiate/În derulare

Investiția 4

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS) - Runda I

Alocarea financiară:

194.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Investiția 4

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS) - Runda II

Alocarea financiară:

265.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Schema de granturi, planificată în două runde, pe parcursul anilor 2022 și 2023, vizează susținerea unui număr minim de 2.500 de școli cu risc crescut și mediu de abandon școlar, prin utilizarea metodologiei și a instrumentului informatic ale Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE), prin alocarea de resurse financiare școlilor pentru sprijinirea elevilor, în vederea reducerii absenteismului, îmbunătățirii rezultatelor la evaluări, obținerii unei rate mai mari de participare la examenele naționale și a unui procent mai mare de elevi care finalizează învățământul obligatoriu.

Au fost încheiate 1.409 contracte.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/PNRAS_runda1_arhiva

Stadiu:

În derulare/implementare

Unitățile de învățământ preuniversitar de stat pot obține **granturi pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar** la nivel gimnazial, îmbunătățirea rezultatelor obținute de elevi la evaluarea națională de clasa a VIII-a, precum și pentru îmbunătățirea tranziției de la învățământul secundar inferior la cel superior.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

<https://www.edu.ro/pnras>

Stadiu:

Contractare/În derulare

Investiția 4

Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS) - Școli mici

Alocarea financiară:

50.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Acesta este un apel necompetitiv dedicat Unității de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE) din cadrul Ministerului Educației pentru a elabora și implementa un proiect strategic **în vederea sprijinirii școlilor mici, cu efective sub 40 de elevi în ciclul gimnazial** (școli țintă), pentru a reduce abandonul școlar.

Scopul proiectului finanțat în cadrul acestui apel este prevenirea și reducerea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, incluzând:

- Reducerea absenteismului;
- Creșterea rezultatelor școlare, inclusiv recuperarea pierderilor în învățare/întârzierilor în dezvoltarea competențelor de bază (scris, citit, socotit) respectiv a competențelor corespunzătoare vârstei elevilor;
- Creșterea motivației elevilor pentru învățare și continuarea studiilor;
- Dezvoltarea abilităților socio-emoționale, inclusiv autonomie, perseverență, abilități sociale, comunicare și colaborare.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_PNRAS2_scoli_mici

Stadiu:

Apel deschis

Investiția 6

Program-pilot pentru dezvoltarea consorțiilor regionale pentru învățământ dual

Alocarea financiară:

588.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Scopul apelului de proiecte îl reprezintă **pilotarea rutei complete de învățământ dual în cadrul unor consorții regionale integrate** pentru învățământ dual. În acest sens, în cadrul prezentului apel de proiecte, se are în vedere **dezvoltarea și dotarea a minimum 10 campusuri profesionale integrate care să contribuie la dezvoltarea învățământului profesional**, atât prin creșterea numărului de domenii, de calificări și de absolvenți, cât și prin asigurarea unui parcurs educațional pentru elevii înscriși în învățământul dual. De asemenea, se are în vedere crearea premiselor care să permită absolvenților învățământului dual de nivel preuniversitar **continuarea studiilor în învățământul universitar**. În cadrul consorțiilor, elevii și studenții pot dobândi **calificări de nivel 3 – 8**, conform Cadrului Național al Calificărilor.

La finalizarea etapei de evaluare a proiectelor depuse, **au fost selectate pentru finanțare 29 de proiecte**, aflate în prezent **în proces de contractare**.

Pentru crearea unei rute profesionale duale complete, a fost actualizată Legea educației naționale nr. 1/2011 și au fost elaborate și aprobate, prin ordine de ministru, **6 metodologii**.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/consortii_invatamant_dual

Stadiu:

Contracte încheiate/Contractare

Investiția 2

Dezvoltarea serviciilor de educație timpurie complementare

Alocarea financiară:

22.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Creștem capacitatea sistemului și a calității serviciilor de educație timpurie de a îmbunătăți ratele de participare, atât la nivel antepreșcolar, cât și la nivel preșcolar, prin **sprijinirea a până la 4.500 de copii, provenind din grupuri defavorizate**. În cadrul prezentului apel, vor fi prioritizate proiectele care se vor implementa în comunități rurale izolate, defavorizate din punct de vedere economic sau care vizează grupuri vulnerabile de copii.

Bugetele proiectelor se vor utiliza pentru:

- amenajarea, igienizarea și dotarea a minimum 2 săli pentru activități cu copiii, achiziționarea de mobilier, echipamente și materiale necesare amenajării spațiilor serviciilor complementare nou înființate;
- achiziționarea materialelor didactice, a hranei, precum și a transportului pentru copii, pentru o perioadă de cel puțin 12 luni;
- servicii de informare, consiliere și sprijin pentru părinții/reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_dezvoltare_servicii_complementare_educatie_timpurie

Stadiu:

În derulare/implementare

Investiția 16

Digitalizarea universităților și pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului

Alocarea financiară:

234.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Investițiile finanțate în cadrul actualului apel, demarat în iunie 2022, vizează **măsuri integrate, menite să îmbunătățească infrastructura digitală și să dezvolte competențele studenților și ale personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare** universitar, prin intervenții precum:

- crearea și operaționalizarea centrelor tehnologice inovatoare;
- digitalizarea proceselor în universități, pentru asigurarea studenților cu cerințe educaționale speciale;
- actualizarea, dezvoltarea de programe de formare în domeniul competențelor digitale/competențelor digitale avansate;
- dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților pentru profesii emergente în sectorul digital;
- dezvoltarea de programe pentru studenți/studenți doctoranzi în vederea corelării sistemului de învățământ universitar cu nevoile pieței muncii în domeniul digital;
- dezvoltarea de programe de formare a noilor competențe de predare/evaluare în sistem online și mixt.

În 2022, s-au semnat contracte de finanțare cu **61 de universități** de stat și particulare.

În momentul de față, proiectele se află în derulare. Se susțin activități de help-desk, îndrumare și consiliere pentru beneficiari și sunt derulate activități de monitorizare a proiectelor.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/digitalizare_universitati_PNRR

Stadiu:

În derulare/implementare

Investiția 7

**Îmbunătățirea
infrastructurii liceelor cu
profil preponderent agricol**
(implementată în parteneriat
cu Ministerul Agriculturii și
Dezvoltării Rurale)

Alocarea financiară:

43.000.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Fermierii au nevoie de competențe adaptate la nevoile actuale și viitoare ale sectorului agricol. Schimbările climatice vin cu noi provocări, tehnologia deschide noi oportunități, iar pregătirea oferită de liceele agricole trebuie să poată răspunde acestor noi realități. Agricultură de precizie și sustenabilă se descoperă în ateliere și ferme didactice performante.

Cel puțin 57 de licee agricole pot primi finanțare pentru pregătirea viitorilor fermieri antreprenori și a salariaților în domeniul agriculturii și în domenii conexe.

Apelul integrează trei componente:

- construcții noi;
- reabilitarea/renovarea infrastructurii;
- dotarea cu materiale, mobilier, echipamente digitale specifice activității didactice și practice.

Ghidul solicitantului aferent apelului de proiecte „Îmbunătățirea infrastructurii liceelor cu profil agricol” a fost pus în consultare publică de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR), care are calitatea de agenție de implementare a proiectelor în baza acordului cu Ministerul Educației.

Mai multe informații sunt disponibile la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_imbunatatire_infrastructura_licees_profil_preponderent_agricol

Stadiu:

Apel deschis

Investiția 9

Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior („smart lab“)

Alocarea financiară:

117.499.800 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

În cadrul apelului vor fi finanțate următoarele tipuri de activități:

- achiziționarea de echipamente tehnologice (inclusiv mobilier ergonomic adaptat și integrat specific) pentru dezvoltarea unor laboratoare inteligente digitale, conform OME nr. 3497/2022 pentru aprobarea standardelor de echipare a unităților de învățământ preuniversitar cu echipamente tehnologice, cu modificările ulterioare;
- achiziționarea de conținut educațional, care va acoperi domenii din programa școlară și de software/licență cu specific educațional care să asigure distribuirea centralizată, în rețeaua locală, a materialelor didactice pe dispozitive;
- conectarea dispozitivelor din laboratorul inteligent la rețeaua de comunicații a unității de învățământ;
- instruirea cadrelor didactice pentru utilizarea echipamentelor aferente conceptului de laborator inteligent digital integrat.

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_pnrr_dotari_smart_labs

Stadiu:

Contractare

Investiția 9

Formarea profesioniștilor din educația timpurie

Alocarea financiară:

14.472.000 de euro

fără TVA, valoare eligibilă din PNRR

Scopul prezentului apel de proiecte îl constituie creșterea capacității personalului din creșe și grădinițe să asigure servicii de educație timpurie de calitate copiilor de până la 6 ani. De asemenea, prin acest apel ne propunem să îmbunătățim capacitatea personalului din sectoarele educație, sănătate și social să monitorizeze calitatea educației timpurii.

În cadrul acestui apel se vor organiza obligatoriu trei tipuri de programe de formare continuă, pentru profesioniștii din serviciile de educație timpurie, cu precădere pentru cele nou înființate:

- Program de formarea formatorilor în domeniul curricular pentru personalul didactic și nedidactic din serviciile de educație timpurie (348 de formatori);
- Program de formarea formatorilor în domeniul monitorizării calității serviciilor de educație timpurie antepreșcolară, pentru personalul din sectoarele social, sănătate și educație (252 de formatori);
- Program de formare profesională continuă acreditat în domeniul curricular, pentru personalul didactic și nedidactic din serviciile de educație timpurie (21.000 de persoane formate).

Pagina dedicată apelului este disponibilă la:

https://www.edu.ro/apel_PNRR_formare_profesionisti_educatie_timpurie

Stadiu:

Consultare publică

3.4. Infrastructura școlară și universitară

Peste 3 miliarde de euro

Investiții PNRR în infrastructura școlară:

peste 1 mld. euro: 5.846 de școli și unități conexe vor beneficia de mobilier, materiale didactice și echipamente IT

117 mil. euro: 1.435 de laboratoare inteligente

588 mil. euro: 29 de campusuri destinate învățământului dual

225 mil. euro: construirea/reabilitarea de școli la standarde europene

250 mil. euro: 212.883 de elevi vor beneficia de transport școlar și sustenabil

194 mil. euro: 1.409 unități de învățământ beneficiare de sprijin pentru reducerea abandonului școlar (PNRAS I)

240 mil. euro: 124 de creșe de stat construite*

265 mil. euro: sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar (PNRAS II)

43 mil. euro: cel puțin 57 de licee agricole pot primi finanțare pentru pregătirea viitorilor fermieri antreprenori și a salariaților în domeniul agriculturii și în alte domenii conexe

Cel puțin **90 de servicii complementare de educație timpurie**

Investiții PNRR în infrastructura universitară:

588. mil. euro: 29 de campusuri destinate învățământului dual

234 mil. euro: 61 de universități beneficiază de sprijin pentru dotarea cu dispozitive și platforme digitale de e-learning și administrative și pentru pregătirea acestora pentru profesiile digitale ale viitorului

Investiții din bugetul de stat în infrastructura școlară și universitară:

450. mil. euro: 82 de grădinițe, școli, licee, cămine studentești și instituții de învățământ superior au beneficiat de investiții pentru consolidarea infrastructurii

279 mil. euro: 102 creșe de stat au beneficiat de investiții pentru consolidare

14.606.000 de lei (2023) și 30.600.000 lei (2024): pentru finanțarea tuturor lucrărilor de amenajare a grupurilor sanitare în unitățile de învățământ

14 licee, 15 școli și 2 grădinițe încadrate în clasa de risc seismic I vor fi consolidate, reabilite,

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Bursele școlare

Începând cu anul școlar 2023-2024, prin aplicarea legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, au intrat în vigoare noile cuantumuri și criterii de acordare a bursele școlare. **În anul școlar 2023-2024, am acordat peste 4 miliarde de lei pentru 1,2 milioane de burse, din care peste 738.000 burse sociale.**

Sușținem excelența, recompensăm performanța, încurajăm efortul și progresul individual în învățare, prevenim abandonul școlar și încurajăm elevii să aleagă o carieră în domeniul tehnologic!

Cuquantumuri:

Valoarea bursele poate fi suplimentată de către consiliile de administrație ale unităților de învățământ în funcție de sumele alocate de autoritățile administrației publice locale sau de alte venituri obținute potrivit legii.

- Bursă de excelență olimpică I: **între 750 și 3000 de lei**
- Bursă de excelență olimpică II: **700 de lei**
- Bursă de merit: **450 de lei**
- Bursă socială: **300 de lei**
- Bursă pentru mame minore: **700 de lei**
- Bursă tehnologică: **300 de lei**

Elemente de noutate:

- **bursele de merit:** se acordă pentru minimum 30% dintre elevii fiecărei clase de gimnaziu și liceu dintr-o unitate de învățământ preuniversitar, în ordinea descrescătoare a mediilor generale anuale; acolo unde situația o impune, potrivit metodologiei, lista de beneficiari va fi extinsă pentru a cuprinde toți elevii cu media mai mare sau egală cu 9,50;
- **bursele de merit pentru elevii de clasa a V-a** se acordă în ordinea descrescătoare a mediilor calculate ca medie aritmetică, având două zecimale, fără rotunjire, a notelor obținute de elevi pe parcursul primelor două intervale de învățare din anul școlar în curs (în acest caz, bursele se plătesc începând cu luna februarie, inclusiv pentru luna ianuarie, până la finalul anului școlar);

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

- se acordă **bursă mamelor minore**, pentru susținerea participării școlare, care frecventează cursurile la zi, cu excepția lunilor în care elevele cumulează 60 sau mai multe absențe;
- **verificarea condițiilor de venit** pentru bursa socială se face de către secretariatul unității de învățământ, cu ajutorul platformei PatrimVen. Înregistrarea unității de învățământ în PatrimVen (<https://epatrim.anaf.ro/>) durează cel mult 3 zile.

Pagina dedicată: edu.ro/burse_scolare

Programul „Euro 200”

„Euro 200” este un program național care sprijină elevii și studenții cu posibilități financiare reduse în vederea achiziționării de calculatoare.

În mai 2023, Ministerul Educației a realizat o serie de modificări în programul „Euro 200”, pentru a stimula achiziția de calculatoare:

- **Am crescut plafonul la 500 lei/membru de familie.**
- **Am actualizat specificațiile tehnice.**

2.174 de elevi vor beneficia de acordarea unui ajutor financiar de 200 de euro în vederea stimulării achiziționării de calculatoare, în anul 2023.

Rechizite școlare

La începutul fiecărui an școlar, sunt distribuite pachete cu rechizite școlare specifice fiecărei clase, prin Programul Rechizite școlare.

Începând cu anul școlar 2023-2024, valoarea pachetelor de rechizite a fost majorată astfel:

- **65 de lei/pachet/elev** din învățământul primar, de la 25 de lei/pachet/elev.
- **75 de lei/pachet/elev** din învățământul gimnazial, de la 35 de lei/pachet/elev.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Programul-pilot pentru acordarea unui suport alimentar preșcolărilor și elevilor („Masa caldă”)

Programul „Masa caldă” a fost extins de la 350 de școli la 450.

În anul școlar 2022-2023, aproximativ 178.000 de preșcolari și elevi din învățământul preuniversitar de stat au primit gratuit o masă caldă sau un pachet alimentar, în limita sumei de 15 lei/zi/beneficiar. Finanțarea, repartizată prin bugetele locale, a fost de 147 milioane de lei în anul 2022, respectiv de 266,51 milioane de lei în anul 2023.

Programul-pilot contribuie la reducerea abandonului școlar și la asigurarea accesului echitabil și nediscriminatoriu la educație al tuturor preșcolărilor și elevilor din România. Criteriile de selecție a unităților de învățământ în cadrul acestui program-pilot au avut în vedere condițiile socio-economice și geografice defavorabile, precum și imposibilitatea multor familii de a susține financiar participarea copiilor la activitățile școlare.

Ministerul Educației continuă programul „Masă caldă”, incluzând același număr de școli și grădinițe, **450**, în limita unei valori zilnice de 15 lei/beneficiar. Suma alocată de Guvern pentru perioada octombrie - decembrie 2023, prin bugetele locale, a fost de **195 de milioane lei**.

Finanțarea lucrărilor de amenajare a grupurilor sanitare în unitățile de învățământ

La începutul anului 2023, Ministerul Educației a colectat date de la inspectoratele școlare, iar la acest moment, din informațiile raportate, există un număr de 189 de unități de învățământ cu grupuri sanitare neconforme, grupate în 148 de unități administrativ-teritoriale.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

În septembrie 2023, s-a aprobat Hotărârea de Guvern prin care se alocă **14.606.000 de lei pentru a finanța lucrările de construcție/reabilitare pentru 159 de unități de învățământ cu grupuri sanitare neconforme**. Suma este asigurată din transferuri de la bugetul Ministerului Educației către bugetele locale, astfel:

- **4.673.000 de lei** pentru continuarea lucrărilor de amenajare a grupurilor sanitare din unitățile de învățământ preuniversitar de stat care au fost finanțate în anul 2022
- **9.933.000 de lei** pentru finanțarea unor lucrări noi de amenajare a unor grupuri sanitare conforme în unitățile de învățământ preuniversitar.

Pentru restul de unități de învățământ, Ministerul Educației va sprijini financiar toate APL-urile pentru a amenaja grupuri sanitare conforme, de aceea, în 2024, am prevăzut un buget de 30,6 milioane de lei.

Transportul elevilor și al studenților

Elevii vor beneficia de gratuitate, iar studenții și doctoranzii, inclusiv cei de la Academia Română, de 90% reducere la transport, față de 50%, cât se acorda anterior!

Transport gratuit pentru elevi:

Toți elevii vor beneficia de gratuitate la serviciile publice de transport public local, inclusiv metropolitan și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului școlar. Elevii care învață în altă localitate decât cea de domiciliu și nu pot beneficia de transport public de persoane prin curse regulate nu vor beneficia de transport gratuit, ci vor primi în continuare o sumă forfetară pentru acoperirea cheltuielilor cu naveta.

Reducere de 90% la transportul pentru studenți:

Costurile de transport la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, sunt reduse cu 90% pe tot parcursul anului calendaristic. Totodată, vârsta până la care studenții beneficiază de aceste reduceri a crescut de la 26 la 30 de ani, iar facilitățile sunt valabile și la călătoria cu metroul, pe bază de abonament lunar sau de titluri de transport de tipul „10 călătorii”. Studenții cu o situație socială aparte, precum cei care au unul sau ambii părinți decedați, cei proveniți din centrele de plasament sau care au fost în plasament la familia extinsă, substitutivă sau la asistent maternal, vor beneficia de gratuitate.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Programul „Săptămâna verde”

În anul școlar 2022-2023, s-a organizat, pentru prima dată, programul „Săptămâna verde”, în acord cu Metodologia aprobată prin Ordinul de ministru nr. 3629/02.02.2023.

Ideea programului „Săptămâna verde” s-a născut într-un grup tematic de lucru de la nivelul Administrației Prezidențiale. Acest program contribuie la îndeplinirea țintelor asumate de România prin Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030, aprobată prin HG nr. 59/2023 și prin Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, aprobată prin HG nr. 877/2018.

În cadrul Programului „Săptămâna verde” se realizează activități educaționale care contribuie la prevenirea schimbărilor climatice și la protejarea mediului. Programul contribuie la dezvoltarea competențelor preșcolarilor/elevilor de investigare inter- și transdisciplinară a realității înconjurătoare și formarea unor **comportamente responsabile față de mediul înconjurător**, prin dezvoltarea capacității acestora de:

- a înțelege **schimbările climatice în context global, sistemic și în conexiune cu alte domenii**/probleme/teme, precum: exploatarea iresponsabilă a resurselor naturale, poluarea, risipa alimentară, managementul deșeurilor, consumul și producția sustenabile, biodiversitatea, pădurile și viața terestră, apele și viața acvatică, catastrofele naturale, energia verde, justiția socială;
- a explora/investiga mediul înconjurător și **a relaționa pozitiv cu mediul natural**;
- **a lua decizii și a acționa zi de zi, ținând seama de impactul asupra planetei**, adoptând un comportament de protejare și îmbunătățire a calității mediului, inclusiv de utilizare responsabilă a resurselor naturale;
- a se **adapta la fenomene meteo extreme** și a răspunde la potențiale dezastre naturale;
- a iniția și a desfășura **acțiuni civice individuale și/sau în echipă, de combatere a schimbărilor climatice și protecția mediului**.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Obiectivele și activitățile proiectate și derulate în cadrul programului „Săptămâna verde” vin în completarea experiențelor de învățare în cadrul disciplinelor/modulelor de studiu, accentuând componenta referitoare la schimbări climatice și protecția mediului.

Platforma educațională [Saptamanaverde.edu.ro](https://saptamanaverde.edu.ro)

Platforma [Saptamanaverde.edu.ro](https://saptamanaverde.edu.ro) a fost lansată în **februarie 2023**, de către Ministerul Educației și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Autoritatea pentru Digitalizarea României, Asociația Code for Romania – Codează pentru România și Serviciul de Telecomunicații Speciale cu sprijinul important al Administrației Prezidențiale. Prin intermediul acesteia, **elevii și cadrele didactice au la dispoziție o platformă de resurse educaționale**, pentru a susține organizarea activităților din cadrul Programului „Săptămâna verde”.

Platforma conține:

- o bibliotecă de resurse puse de dispoziție de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, în colaboare cu Ministerul Educației;
- informații privind ariile naturale protejate recomandate pentru vizitare în cadrul programului „Săptămâna Verde”;
- propuneri de trasee educative localizate în diferite regiuni ale României;
- informații privind stațiile meteorologice deschise să primească grupuri de elevi în vizită;
- resurse de răspuns la diferite fenomene extreme și dezastre naturale;
- propuneri de materiale/activități dezvoltate și puse la dispoziție pentru „Săptămâna Verde” de varii organizații.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 – 2030

Adoptarea acestei strategii, în ianuarie 2023, reprezintă un moment de maximă importanță pentru învățământul românesc, fiind **pentru prima dată când România adoptă o strategie națională dedicată educației pentru mediu și pentru schimbările climatice**. Documentul programatic stabilește acțiuni clare pentru creșterea gradului de educație și de conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind dezvoltarea sustenabilă și responsabilizarea față de mediu.

În acest context, unitățile de învățământ devin parteneri strategici în construirea unui viitor sustenabil. Prin urmare, **elevii și cadrele didactice vor beneficia de tot sprijinul pentru a înțelege gravitatea crizei climatice și de mediu**, pentru a conștientiza cauzele și efectele acestora, precum și modurile de a îmbunătăți răspunsul societății în fața acestor provocări. Prin educația privind schimbările climatice și mediul, **Ministerul Educației promovează un stil de viață sustenabil, prin dezvoltarea de competențe ecosociale**. De asemenea, în martie 2023, s-a aprobat programa școlară pentru disciplina opțională „**Educație pentru schimbările climatice**”, adresată elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a. În plus, planurile-cadru de învățământ și programele școlare vor include, **în mod obligatoriu, teme precum educație pentru mediu și schimbări climatice**, conform noii Legi a învățământului preuniversitar.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Creșterea cu 1.200 a numărului de posturi de consilieri școlari

Cele 1.200 de posturi noi au fost repartizate în toate cele 42 de județe, pentru acest demers fiind avute în vedere mai multe criterii obiective. În primul rând, s-au corectat decalajele înregistrate între județe. În al doilea rând, s-a ținut cont de diferențele de densitate a populației școlare de la un județ la altul. Astfel, se vor înființa cabinete de consiliere școlară în unități de învățământ de dimensiune mică și medie, cele mai multe dintre acestea fiind localizate în mediul rural.

Premierea olimpicilor medaliați în acest an la competițiile internaționale pe discipline școlare

Festivitatea de premiere a elevilor români care au obținut rezultate remarcabile pe plan internațional, organizată constant de Ministerul Educației, a devenit un eveniment de tradiție și un reper pentru promovarea excelenței din educație.

În decembrie 2022, au fost recompensați **123 de elevi, premiați cu 171 de distincții** (medalie de aur absolut, medalii de aur/premiul I, medalii de argint/premiul II, medalii de bronz/premiul III, mențiuni) la olimpiadele și concursurile internaționale sau regionale pe discipline (juniori și seniori). În același timp, au fost premiate **124 de cadre didactice** care i-au pregătit pe elevi, precum și cele **70 de unități de învățământ** din care provin laureații. În decembrie 2023, au fost recompensați 144 de elevi olimpici premiați pentru cele 174 de medalii, premii și mențiuni obținute la 30 de olimpiade internaționale și olimpiade/concursuri regionale pe discipline (juniori și seniori). De asemenea, au fost premiați 162 de profesori și 72 de unități de învățământ.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Evaluări și examene naționale

Ministerul Educației a asigurat **pregătirea metodică-științifică a celor 770 de cadre didactice** din grupurile de lucru pentru derularea, în bune condiții, a activităților specifice evaluărilor, examenelor și concursurilor naționale:

- **Evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a** (39 de discipline, dintre care 36 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri);
- **Evaluarea competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar la finalul clasei a IV-a** (29 de discipline, dintre care 27 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri);
- **Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a** (16 discipline/programe, dintre care 14 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri);
- **Examenul național de bacalaureat** (probe scrise: 62 de discipline/programe, dintre care 55 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri);
- **Simulările naționale** (clasa a VIII-a și clasa a XII-a);
- **Examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar** (144 de discipline, dintre care 50 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri);
- **Concursul național de ocupare a posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate din învățământul preuniversitar** (153 de discipline, dintre care 58 în limbile minorităților naționale – limbă și literatură maternă, traduceri).

De asemenea, Ministerul Educației a asigurat subiecte pentru examenul de bacalaureat pentru secțiile bilingve francofone, secțiile bilingve româno-spaniole, secțiile bilingve româno-italiene și secțiile speciale germane din România.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Bursele de cercetare, formare postuniversitară și postdoctorală „Vasile Pârvan” și „Nicolae Iorga”

Ministerul Educației, prin Agenția de Credite și Burse de Studii, a lansat programul de burse de cercetare și formare postuniversitară și postdoctorală „Vasile Pârvan” la Accademia di Romania din Roma și „Nicolae Iorga” la Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Unamistica din Veneția, instituite prin H.G. nr. 101/2002, cu modificările ulterioare, pentru un număr maximum de **175 de luni de bursă**, în limita bugetului aprobat.

Bursa, în valoare de **800 de euro pe lună**, se acordă pentru o perioadă de minimum 2 luni consecutive și maximum 2 ani universitari consecutivi.

Cazarea se asigură gratuit la Accademia di Romania din Roma și la Istituto Romeno di Cultura e Ricerca Unamistica din Veneția, unde se pun la dispoziția bursierilor și bibliotecile, atelierile de sculptură, de pictură și sălile de expoziție.

Burse de cel puțin 1.000 de euro pentru studii universitare de masterat, doctorat, stagii postdoctorale și de cercetare

În acord cu principiile Proiectului „România Educată”, Ministerul Educației susține intensificarea procesului de internaționalizare a sistemului de învățământ românesc, prin încurajarea participării membrilor comunității universitare la mobilități internaționale.

Ministerul Educației acordă, prin Agenția de Credite și Burse de Studii, burse cuprinse între **1.100 - 2.000 de euro** pentru studii universitare de masterat, doctorat, stagii postdoctorale și de cercetare. Suplimentar, statul român va asigura **inclusiv plata transportului din România până la locul de desfășurare a stagiului și retur**.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Concursul pentru anul universitar 2023-2024 privind acordarea bursei instituite prin HG nr. 118/ 08.02.2023 (540 de luni de burse oferite, pentru care au candidat 152 de persoane) s-a finalizat. De asemenea, Agenția de Credite și Burse de Studii a afișat rezultatele finale ale concursului național pentru acordarea unui număr de 228 de luni de bursă în străinătate pentru stagiile instituite prin H.G. nr. 118/2023, pentru anul 2024. Au fost depuse 120 de dosare, dintre care 115 au trecut în etapa evaluării academice.

Au fost elaborate proiectele de Hotărâri de Guvern pentru acordarea de burse la Institutul Universitar European de la Florența și la Colegiul Europei de la Bruges. Totodată, s-au lansat concursurile pentru bursele oferite în baza acordurilor bilaterale sau a documentelor unilaterale, pentru anul universitar 2024-2025.

Lansarea apelului pentru propuneri de proiecte privind inițiativa Universității Europene

Cererea de propuneri va permite inițiativei Universității Europene să se extindă la cel puțin **60** de alianțe ale Universităților Europene cu peste **500 de universități până în 2024**.

Buget: 189,2 milioane de euro.

Perioada: 3 octombrie 2023 - 6 februarie 2024

Apelul vizează două teme distincte:

- Dezvoltarea cooperării transnaționale instituționale profunde. Se vor finanța proiecte pentru constituirea de noi alianțe de Universități Europene.
- Comunitatea de practică pentru Universități Europene. Se vor finanța proiecte pentru crearea unui mediu de colaborare, în care universitățile românești care participă în alianțe europene vor împărtăși experiențe și bune practici, în beneficiul sectorului mai larg al învățământului superior românesc.

4. Programe/Intervenții finanțate din bugetul de stat și bugetele locale

Programul național „Masă sănătoasă”

Începând cu anul școlar 2023-2024, la nivelul sistemului național de învățământ se derulează Programul național „Masă sănătoasă”, în scopul sprijinirii participării la educație a tuturor copiilor.

În anul 2024, bugetul alocat pentru Programul Național „Masă sănătoasă” este **1.139.400 mii lei**, în beneficiul preșcolarilor și elevilor din maxim 1.000 de unități de învățământ preuniversitar de stat.

Selecția unităților de învățământ incluse în Programul național „Masă sănătoasă” se va face de către inspectoratele școlare județene/al Municipiului București (ISJ/ISMB) pe baza unor criterii aprobate prin ordin al ministrului Educației, ce vizează diminuarea riscului de excluziune și de abandon școlar care grevează asupra populației școlare din medii dezavantajate geografic, economic sau social.

PNMS va fi generalizat la nivelul întregii țări pentru toți beneficiarii primari până la debutul anului școlar 2029-2030.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Proiectul privind Învățământul Secundar (Romania Secondary Education Project – ROSE)

Proiectul este finanțat dintr-un împrumut de **200 milioane de euro** de către Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (IBRD) și are ca obiectiv îmbunătățirea tranziției de la liceu la facultate și creșterea gradului de retenție în primul an universitar. ROSE a atins deja majoritatea indicatorilor finali propuși, iar rata de absolvire a anului I și de trecere în anul II la facultate a crescut. O analiză a rezultatelor examenului de bacalaureat a arătat că rata de absolvire a acestuia a crescut mai mult în școlile ROSE decât în cele din afara proiectului.

În anul școlar 2021-2022, pentru a facilita pilotarea evaluării digitalizate, desfășurate în județele Călărași și Dâmbovița, s-au achiziționat **375 de scannere**. În 2023, au fost achiziționate **11.985 de scanere** pentru dotarea școlilor cu echipamente necesare pentru digitalizarea evaluărilor, facilitând **evaluarea în cadrul examenelor și concursurilor naționale**. Valoarea totală a achiziției a fost de 2.178.034 de euro.

De asemenea, a fost achiziționată o **platformă informatică care să asigure suport electronic pentru corectarea și notarea online a lucrărilor elevilor/candidaților la examenele și concursurile naționale**, precum și transferul datelor către alte sisteme interesate și publicarea de rapoarte statistice. Valoarea totală a achiziției a fost de 1.379.836 lei. Platforma permite încărcarea și stocarea în format scanat ale tuturor lucrărilor scrise ale candidaților la examenele și concursurile naționale, repartizarea automată a lucrărilor către profesori pentru evaluare și notare, conform fiecărei metodologii de examen și procedurilor aprobate, precum și încărcarea de către evaluatori și stocarea fișelor de notare ale evaluatorilor detaliate pe itemi/subitemi.

Cele două achiziții contribuie la **creșterea calității evaluării** în cadrul examenelor și concursurilor naționale, prin: asigurarea securității transmiterii lucrărilor scrise elaborate

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

de candidați, în cadrul evaluărilor examenelor și concursurilor naționale, asigurarea obiectivității evaluării, prin evaluarea independentă a lucrărilor de către cadre didactice din alte județe decât cel din care provine candidatul, fără ca evaluatorii să se cunoască și să poată comunica între ei, eficientizarea resurselor implicate în organizarea examenelor și concursurilor la nivelul inspectoratelor școlare și reducerea cheltuielilor cu transportul lucrărilor scrise, înregistrarea electronică a borderourilor de notare elaborate de evaluatori, care oferă posibilitatea de analiză a rezultatelor candidaților pe itemi, nu doar global, ceea ce oferă informații valoroase referitoare la capitolele/ ariile/ domeniile în care elevii întâmpină dificultăți și în care e nevoie de intervenție pentru remediere sau aprofundare. Analizele pot fi făcute la nivelul școlilor, al inspectoratelor sau la nivel național, oferind dovezi pentru planuri de intervenție care să contribuie la creșterea rezultatelor învățării.

Totodată, continuă implementarea celor **420 de granturi** în cadrul subcomponentei 1.1. *Intervenții la nivelul liceelor care sprijină tranziția elevilor din sistemul de învățământ secundar superior către învățământul terțiar*, în care s-a utilizat o abordare descentralizată, bazată pe acordarea de granturi liceelor în mod individual.

Obiectivele acordării acestor granturi sunt reducerea ratei de abandon școlar în licee, creșterea ratei de absolvire și îmbunătățirea performanței la examenul de bacalaureat, fiind acordate în mod necompetitiv liceelor de stat care necesită îmbunătățirea performanțelor școlare în rândul elevilor.

Liceele desfășoară activități menite să conducă la realizarea obiectivelor menționate, incluzând: activități remediale, de consiliere, îndrumare și orientare profesională, de coaching, dezvoltare personală și dezvoltare a abilităților socio-emoționale (cel puțin 50% din costurile directe); activități extracurriculare și de informare, cum ar fi vizite/excursii de documentare, stagii de pregătire, participări la competiții și formarea de rețele interșcolare; lucrări minore de renovare, amenajare a interioarelor clădirilor școlare (de exemplu: laboratoare, cabinete), fără impact negativ asupra mediului, precum și achiziții de bunuri. Efectele pozitive ale intervențiilor se văd în progresul indicatorilor proiectului la nivelul liceelor beneficiare:

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

- Reducerea ratei medii de abandon școlar în clasele terminale de la 6,5% (indicator de referință) la 1,96% în 2022;
- Reducerea procentului liceelor care au o rată de abandon mai mare de 7% de la 23,10% (indicator de referință) la 11,56% în 2022;
- Creșterea ratei medii de absolvire de la 86,9% (indicator de referință) la 95,65% în 2022;
- Creșterea ratei medii de promovare a examenului de bacalaureat de la 49,6% (indicator de referință) la 67,76% în 2022.

De asemenea, continuă implementarea a **142 de granturi** în cadrul subcomponentei 2. *Intervenții la nivelul universităților*. Având în vedere interesul elevilor pentru participarea la programele de vară de tip *punte* și feedbackul pozitiv primit, granturile pentru programele de vară au fost prelungite cu un an sau doi, conform solicitării universităților beneficiare.

A fost prelungită durata de implementare a unor granturi din **Schema de granturi sprijin pentru studenți și din schema de granturi Centre de învățare**.

Efectele pozitive ale intervențiilor la nivelul universităților se văd în progresul indicatorului corespunzător, rata medie de retenție în primul an de învățământ universitar în facultățile sprijinite în proiect crescând de la 79,4% (indicator de referință) la 82,27% în 2022.

Proiectul ROSE asigură, începând cu anul universitar 2022-2023, finanțarea participării a **1.594 cadre didactice din învățământul preuniversitar la programe de conversie profesională organizate de 17 universități**.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Programul Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027

Având în vedere încheierea Programului Operațional Capital Uman (POCU), în decembrie 2023, și, implicit, a proiectelor POCU, inclusiv din domeniul educației, Ministerul Educației prioritizează, pe de o parte, asigurarea sustenabilității acestora ulterior încheierii finanțării și, pe de altă parte, continuarea finanțării reformelor din domeniul educație, conform viziunii strategice a Proiectului „România Educată”. Astfel, **Ministerul Educației pregătește proiecte noncompetitive, strategice, care vor fi finanțate prin Programul Educație și Ocupare (PEO)**, în domenii de interes, precum: educația timpurie, actualizarea reformei curriculare de nivel primar și gimnaziu, reforma curriculară de liceu, asigurarea calității învățământului preuniversitar, dezvoltarea învățământului profesional, inclusiv dual, finanțarea programului „A doua șansă”, măsuri de prevenire a abandonului școlar preuniversitar și universitar și internaționalizarea învățământului superior. Aceste proiecte noncompetitive urmează a fi depuse odată cu deschiderea apelurilor de proiecte PEO, fiind urmate de depunerea de proiecte competitive la nivel regional și local, de către solicitanți eligibili care gestionează grupuri țintă și instituții din domeniul educației.

În cadrul Programului Educație și Ocupare 2021-2027 vor fi lansate mai multe apeluri de proiecte competitive. În luna august 2023, au fost deja lansate două astfel de apeluri: **Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic din ÎPT – Stagii de practică pentru elevi**, Prioritatea P08 – Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic (alocare financiară 102.375.582 euro) și **Promovarea dezvoltării programelor de studii terțiare de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii – STAGII STUDENȚI**, Prioritatea P07 – Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Proiectul „Școli mai sigure, incluzive și sustenabile”

Proiectul, implementat de Ministerul Educației, prin Unitatea de Management al Proiectelor pentru Modernizarea Rețelei Școlare și Universitare, cu o valoare de **100 milioane euro**, se derulează în perioada **decembrie 2021 – iunie 2027** și are drept obiectiv modernizarea infrastructurii școlare, prin reabilitarea, consolidarea/construirea unor școli selectate din zonele cu cel mai mare risc seismic, în vederea asigurării unor medii de învățare mai sigure și îmbunătățite pentru elevi și profesori.

Până în prezent, în cadrul acestui proiect, **au fost finalizate expertizele tehnice pentru cele 22 de școli din primul lot**. În luna februarie 2023, au fost semnate **contractele de proiectare pentru 8 școli** din tranșa I. În luna august 2023, au fost finalizate **studiile de fezabilitate** pentru aceste școli și au fost aprobați indicatorii tehnico-economici de către Consiliul Tehnico-Economic al Ministerului Educației. După finalizarea proiectelor tehnice pentru cele 8 școli (luna noiembrie 2023), vor fi demarate procedurile de atribuire a lucrărilor de execuție.

Pentru celelalte **14 unități școlare** din tranșele Ib și Ic, **s-a derulat procedura de licitație pentru servicii de proiectare**.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Proiectul „Support for Strengthening the management of the Romanian education system”

Ministerul Educației implementează, în perioada 2022 - 2024, proiectul „Strengthening the management of the Romanian education system, by developing and implementing an efficient local and regional governance model in the pre-tertiary education system and enhancing the equity of the education system in Romania”, finanțat integral prin Instrumentul de Sprijin Tehnic gestionat de Direcția Generală Sprijin pentru Reforme Structurale (DG REFORM) din cadrul Comisiei Europene. Proiectul este implementat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), în parteneriat cu DG REFORM.

Principalul obiectiv al proiectului este să sprijine **implementarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023** în ceea ce privește dezvoltarea unui management educațional eficient la nivel local și central. Ministerul Educației, în colaborare cu DG REFORM și OCDE, a organizat, în perioada 4 - 6 iulie 2023, **4 ateliere de lucru**, pentru a contribui la formularea măsurilor necesare pentru implementarea viziunii „România Educată”. Discuțiile s-au axat pe potențialul reformelor de a îmbunătăți calitatea, echitatea și eficiența sistemului de educație. Rezultatele atelierelor vor sta la baza concluziilor raportului final care urmează a fi realizat de echipa OCDE și care va contura, bazându-se pe experiență internațională în materie de cercetare și de politici publice, posibile scenarii și recomandări de implementare a noii legi a învățământului preuniversitar. În martie 2024, va fi predat **Raportul tehnic cu propunerea cadrului instituțional capabil să asigure un management educațional eficient la nivel local și regional**.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Proiectul „Noi instrumente pentru strategia națională privind educația continuă a adulților din România - Edu-C-Ad”

Ministerul Educației, în parteneriat cu Școala Națională de Studii Politice și Administrative, derulează proiectul „Noi instrumente pentru strategia națională privind educația continuă a adulților din România - Edu-C-Ad-cod 136584, al cărui obiectiv general îl constituie **elaborarea Strategiei Naționale privind educația continuă a adulților din România 2023-2027**. Unul dintre obiectivele specifice ale proiectului îl constituie diagnoza competențelor și a abilităților cognitive esențiale ale adulților din România, precum și a nevoilor lor de educație continuă. În vederea elaborării unei analize ex-ante a impactului strategiei, în luna septembrie 2023, a avut loc procedura de selecție și recrutare a experților.

Proiectul prevede realizarea a **două studii naționale** (studiul de pretestare - componenta 1, și studiul principal - componenta 2), în vederea evaluării competențelor cognitive ale adulților. În luna septembrie 2023, a fost finalizat studiul de pretestare - componenta 1, urmând ca finalizarea rapoartelor de analiză primară a datelor, de reprezentare grafică a datelor și a raportului metodologic pentru Componenta 2 să fie în noiembrie 2023. În perioada octombrie - noiembrie 2023, se vor fi desfășurate patru evenimente de tip *masă rotundă* și patru sesiuni de formare, activități necesare pentru atingerea rezultatelor asumate prin cererea de finanțare.

5. Proiecte finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile

Proiectul „Consolidarea managementului în sistemul educațional, prin dezvoltarea și implementarea unui model eficient de guvernanță locală și regională în sistemul de învățământ preuniversitar și îmbunătățirea echității sistemului educațional din România”

Proiectul, cu finanțare prin Comisia Europeană - Direcția Generală Politică Regională și Urbană (DG REGIO), aprobat în decembrie 2021, având Ministerul Educației (ME) ca beneficiar și Administrația Prezidențială ca partener, susține toate acțiunile privind **combaterea segregării școlare**. În anul 2022, prin Instrumentul de sprijin tehnic (TSI) Desegregare, a fost elaborat ghidul tehnic pentru aplicarea *Metodologiei de monitorizare a segregării școlare* de către echipa de asistență tehnică a Reprezentanței UNICEF în România, în cadrul Parteneriatului ME-UNICEF, iar în decembrie 2022 a avut loc **testarea modului informatic SIIR pentru monitorizarea segregării în școli**.

6. Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman

6. Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman

Proiectul „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED”

În vederea îmbunătățirii nivelului competențelor cadrelor didactice, prin proiectul Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți – CRED, s-a menținut activitatea de formare continuă a cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial, în vederea implementării curriculumului centrat pe competențe-cheie în învățământul primar și gimnazial, a utilizării metodelor interactive de predare și a resurselor educaționale deschise în activitatea didactică, asigurându-se astfel șanse egale la educație și valorificarea potențialului fiecărui elev.

Dintre principale rezultate ale proiectului „Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru toți” - CRED, menționăm:

- **58.245 de cadre didactice sprijinite** (față de 55.000 cadre didactice asumate prin Cererea de finanțare). Sprijinul a constat în participarea la activitățile programelor de formare acreditate CRED și/sau la workshop-urile organizate, la nivelul fiecărui județ, în vederea diseminării bunelor practici în domeniul aplicării Curriculumului centrat pe competente-cheie, în cel al incluziunii, al educației nonformale etc. Astfel, din totalul cadrelor didactice sprijinite, 56.205 cadre didactice au participat la activitățile programelor de formare continuă acreditate și le-au finalizat.
- **Platforma dedicată RED, digital.educred.ro** și cele două secțiuni distincte:
 - O secțiune dedicată autorilor de RED (cadre didactice care își propun să realizeze RED). Această secțiune include seturi de aplicații de bază ce pot fi utilizate pentru crearea de RED.
 - Cea de-a doua secțiune RED din CRED (educred.ro) include bibliotecile de resurse educaționale deschise realizate în cadrul proiectului CRED.

6. Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman

- Ghidurile metodologice reprezintă o resursă semnificativă de clarificare a programelor școlare: de la cadrul conceptual, la oferirea de ilustrări și instrumente de lucru relevante pentru activitatea cu elevii. Noile resurse, utile pentru profesorii din învățământul primar și gimnazial, sunt împărțite după cum urmează, fiind disponibile pe platforma ghiduri.educred.ro:
 - Ghiduri învățământ primar: 6 (pe arii curriculare);
 - Ghiduri învățământ gimnazial: 7 (pe arii curriculare);
 - Ghid Limbi moderne - învățământ primar și gimnazial;
 - Ghiduri pentru Programul A doua șansă - primar și secundar inferior;
 - Ghid pentru învățământul în limba minorităților naționale;
 - Ghid privind managementul curriculumului;
 - Ghid Educație outdoor.
- Un document de politici educaționale „Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului national”;
- O nouă metodologie privind dezvoltarea Curriculumului la decizia școlii (CDS);
- Două metodologii privind organizarea programului „A doua șansă (învățământ primar și gimnazial)
- Oferta națională de programe școlare pentru discipline opționale integrate pentru gimnaziu, care cuprinde 21 de programe de opționale integrate;
- **Peste 2.500 de elevi înscriși în grupul-țintă în vederea oferirii de servicii educaționale pentru 25 de școli din medii dezavantajate socio-economic** din județele Bihor, Iași și Municipiul București, prin care au fost derulate, cu succes, programe individuale de sprijin;
- Au fost premiați pentru originalitate și creativitate, pentru rezultate cuantificabile observate la nivelul elevilor, pentru elemente de inovare didactică și promovarea unor demersuri educaționale sustenabile și adaptarea la nevoile cât mai multor categorii de elevi aflați în dificultate, 150 de Creatori de Educație.

6. Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman

- Platforma online creatorideeducatie.ro găzduiește povestea și realizările Creatorilor de Educație, recunoscând astfel excelența, dar și creând un mediu digital în care pot fi împărtășite idei și pot fi construite parteneriate.
 - Pentru a împărtăși cunoștințele pe tematici specifice, au fost organizate **264 de Ateliere marca „Proiectul CRED”, la nivel național, cu participarea a peste 13.000 de profesioniști din educație.** Aceste ateliere au acoperit subiecte de actualitate din lumea educațională, relevante pentru provocările contemporane, devenind totodată spații de schimb de bune practici și de dezvoltare profesională.
 - 5 cercetări tematice realizate la nivelul CNPEE-UCE.
 - Proiectul CRED: paradigma bunelor practici în formarea competențelor digitale, recunoscută la nivel european.

În data de 7 noiembrie 2023, proiectul „Curriculum Relevant, Educație Deschisă pentru Toți” (CRED) **a fost recunoscut ca un model de bune practici** în formarea competențelor digitale la nivel european în cadrul strategiei „Deceniul Digital al Europei: Obiective Digitale pentru 2030”. Această inițiativă europeană are ca scop pregătirea cetățenilor și a întreprinderilor pentru un viitor sustenabil, centrat pe dezvoltarea competențelor digitale.

Astfel, Proiectul CRED a fost adus în atenția Comisiei Europene în cadrul Raportului de țară, fiind evidențiat ca model de bune practici în formarea competențelor digitale, evidențiindu-se contribuția semnificativă a acestuia la dezvoltarea competențelor necesare unei societăți digitale.

6. Proiecte finanțate prin Programul Operațional Capital Uman

Proiectul Educație Timpurie, Incluzivă și de Calitate (ETIC)

În cadrul proiectului Educație Timpurie, Incluzivă și de Calitate (ETIC), au fost finalizate activitățile: **Valorificarea competențelor în urma programelor de formare și Campania de conștientizare privind importanța educației timpurii.** De asemenea, va fi finalizată achiziția de materiale educaționale ce vor fi ulterior distribuite prin intermediul inspectoratelor școlare și fructificate de către cadrele didactice care au urmat programele de formare.

Începând cu luna aprilie 2023, a debutat programul de formare **Abilitare curriculară pentru Educația Timpurie**, derulat de către CCD-urile din toate județele, cu utilizarea suportului de curs din cadrul proiectului ETIC și cu sprijinul mentorilor formați în proiect. În prezent, proiectul ETIC are o **rată de realizare a activităților de 90%**.

Prin acest proiect au mai fost elaborate o propunere de Hotărâre de Guvern privind aprobarea standardelor de calitate pentru educația timpurie antepreșcolară și un ordin de ministru pentru **dezvoltarea unui cadru instituțional coerent și de asigurare a calității la nivel de sistem**, pentru stabilirea unui liant instituțional și legislativ între instituțiile implicate la nivel central și local, inclusiv prin desfășurarea de activități comune de intervenție timpurie sau de dezvoltare a serviciilor de educație timpurie. De asemenea, a fost elaborat draftul **Ghidului de Educație Timpurie Antepreșcolară**, care va fi definitivat și va fi publicat pe paginile web ale ETIC și Ministerul Educației.

2.401 de cadre didactice au absolvit programul de formare din cadrul ETIC.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)

În contextul negocierilor de aderare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Ministrul Educației, Ligia Deca, a participat la reuniunea ministerială a **Comitetului pentru politici educaționale (EDPC)** în perioada 7-8 decembrie 2022. A fost adoptată o **Declarație ministerială privind construirea unor societăți echitabile prin educație**, iar România a subliniat o serie de priorități privind dimensiunea incluzivă și echitabilă a educației.

În perioada 31 ianuarie - 1 februarie 2023, Ministerul Educației și OCDE au organizat un atelier de lucru privind participarea României, **în premieră**, la programul de date statistice INES (Indicators on National Education Systems) al OCDE. Informațiile colectate prin programul INES stau la baza publicației emblematice a OCDE - **Education at a Glance (EAG)**, sursa cea mai creibilă în ceea ce privește informațiile exacte și relevante despre starea educației în cele 38 de state membre și o serie de țări partenere. Publicația „Education at a glance 2023” a fost lansată pe 12 septembrie 2023, în cadrul unui eveniment desfășurat la Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București.

Reamintim că Ministerul Educației beneficiază, în perioada 2022-2024, de asistență din partea OCDE, prin **Instrumentul de Sprijin Tehnic** gestionat de Direcția Generală Sprijin pentru Reforme Structurale (DG REFORM) din cadrul Comisiei Europene. Aceasta se realizează în cadrul proiectului „Strengthening the management of the Romanian education system, by developing and implementing an efficient local and regional governance model in the pre-tertiary education system and enhancing the equity of the education system in Romania”, fiind realizate mai multe ateliere și evenimente conexe. În cadrul proiectului se vor formula **recomandări privind îmbunătățirea sistemului de guvernare a educației din România și îndrumări privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului „România Educată”**.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

Studiul TALIS - „Studiul internațional cu privire la predare și învățare” inițiat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)

În anul școlar 2022-2023, s-a reglementat administrarea la nivel național a studiului TALIS, prin inițierea și implementarea, conform graficului de activități, a HG nr. 1.400 din 16 noiembrie 2022, iar în luna martie 2023 **s-a desfășurat administrarea pretestării instrumentelor TALIS 2024** (chestionarul profesorului și chestionarul directorului de școală, administrate online), obținându-se validarea pilotării.

În vederea pregătirii studiului principal TALIS 2024, planificată pentru luna martie 2024, **echipele de proiect au participat la seminare de formare** (Hamburg, septembrie 2022, și Ljubljana, septembrie 2023). De asemenea, **a fost validat eșantionul de școli selectate** pentru participare, s-a implementat feedbackul din pilotarea instrumentelor la nivelul versiunilor finale și **s-a pregătit comunicarea cu școlile**.

Programul internațional pentru evaluarea elevilor PISA

Pentru prima dată de când țara noastră participă la această testare, România a organizat un **eveniment de prezentare și analiză a rezultatelor**, concomitent cu lansarea raportului internațional, pe 5 decembrie 2023. Tot pentru prima dată de când participă la testare, a fost realizat, cu sprijin din partea OCDE, și tradus în limba română, Raportul național PISA 2022. A fost și acesta lansat în cadrul unui eveniment public, pe 8 decembrie, în mediu academic. Raportul a prezentat **rezultatele elevilor români, analizate în corelație cu variabile contextuale**, precum mediul de învățare, statutul socioeconomic, resursele educaționale disponibile și alți factori relevanți.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

S-au desfășurat **activități de pregătire a următorului ciclu PISA 2025**: o varietate de sarcini referitoare la eșantionarea școlilor și a elevilor, oferire de feedback pe materialele cognitive și cele destinate școlilor și traducerea instrumentelor. Pe data de 5 septembrie 2023, **a fost finalizată dubla traducere pentru noile unități de științe, cuprinzând 84 de unități de test.**

În martie 2023, a fost aprobată Hotărârea nr. 272/2023 privind participarea României la Programul pentru evaluarea internațională a elevilor - PISA 2025, inclusiv la opțiunile internaționale, dezvoltate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

EUROSTUDENT - Condițiile sociale și economice ale vieții studenților în Europa

Se află în prezent la a VIII-a rundă. Studiul se focalizează pe contextele socioeconomice și condițiile de viață ale studenților, dar investighează și mobilitatea internațională temporară, experiențele de discriminare, efectele pandemiei COVID-19, digitalizarea și sănătatea mintală.

Principalele activități derulate au fost **colectarea datelor** - aplicarea chestionarului EUROSTUDENT VIII în România și **analiza primară a datelor.**

Studiu privind dimensiunea și particularitățile fenomenului violenței în mediul școlar

Studiul este inițiat pentru pregătirea și fundamentarea Planului național de combatere a violenței școlare, prevăzut în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023.

Scopul studiului este **să identifice atât cauzele și efectele fenomenului, cât și măsurile eficiente de combatere a violenței.** Studiul se derulează în colaborare cu Direcția Siguranță Școlară și Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

„Revista de Pedagogie”

Revista de Pedagogie, realizată de Institutul de Științe ale Educației, este o **publicație internațională bianuală de tip open access**, evaluată inter pares (peer reviewed), indexată în bazele de date internaționale: ERIH PLUS, Crossref, DOAJ și EBSCO, Ulrichweb, De Gruyter (IBZ și IBR), Google Academic, Citefactor, CEEOL și ROAD. **Nr. 1/2023** al Revistei de Pedagogie a apărut în vara anului 2023 și cuprinde **12 articole și 2 recenzii** care abordează teme precum: educația pentru cetățenie, școala ca organizație care învață, mentoratul de practică pedagogică, educația online, pedagogia medicală, educația postpandemică etc.

Promovarea limbii și a culturii române în străinătate

În vederea promovării limbii, culturii și civilizației românești în străinătate, **Institutul Limbii Române** a organizat în perioada **aprilie-octombrie 2023** o serie de evenimente:

- **Conferința internațională I.L.R. - L.C.C.R.** „Predarea limbii și literaturii române în învățământul preuniversitar european” - ediția a IV-a, București, 31 august – 2 septembrie 2023, la care au participat **69 de profesori** implicați în predarea Cursului LCCR din Italia, Spania, Franța, Portugalia, Irlanda, Belgia, Germania.
- **Conferința Internațională „Limba română în lume - tradiție și internaționalizare”** - reuniune anuală a lectorilor de limbă română în universități din străinătate, organizată la Constanța, în perioada 14-17 septembrie 2023, la care au participat **45 de lectori** de limba română de la tot atâtea universități din străinătate.

În colaborare cu universități din străinătate, Institutul Limbii Române a organizat:

- **Colocviul aniversar 160 de ani de limbă și literatură română la Universitatea din Budapesta** – Budapesta, 27 aprilie 2023 (Universitatea ELTE Budapesta);
- **Conferința Științifică „Limbi și culturi în învățământul și în cercetarea de naționalitate”** – Szeged, 28 aprilie 2023 (Universitatea din Seghedin, Ungaria);
- **Conferința Internațională „Dia de las letras rumanas: enfoques”** – Madrid, 27-28 aprilie 2023 (Universidad Complutense de Madrid);

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

- **Concursul Internațional de Argumentare și Dezbateri** - ediția I (cu participarea studenților din Turcia, Israel, Spania, Belgia, România, SUA, Cehia, Italia, Polonia, Serbia, Maroc, Macedonia, India, Germania, Croația) - 29 aprilie 2023 (Universitatea Carolină din Praga)
- **Limba română la Oxford. Sărbătorirea a zece ani de la deschiderea Lectoratului de Limba Română / Romanian in Oxford. Celebrating ten years of the Romanian Lectorate** – Oxford, 17 mai 2023 (Universitatea Oxford);
- **Concursul Internațional de Ortografie - Dictare în limba română**, ediția a III-a , cu participanți din 17 universități, desfășurat online, în 19 mai 2023 (Universitatea Carolină Praga / Universitatea Ankara);
- **Conferința Internațională Limba, Literatura și Cultura Română – provocări și perspective – 60 de ani de la înființarea Catedrei de Limba Română la Facultatea de Litere și Filosofie, Belgrad, Serbia** – Belgrad, 25-26 mai 2023 (Universitatea din Belgrad);
- **Ziua studentului străin. Ateliere. Prelegeri** – Rabat, 9 iunie 2023 (Universitatea Mohammed V, Rabat).

În ceea ce privește **înființarea de noi lectorate de limba română în universități din străinătate**, a fost semnat un acord pentru funcționarea unui lectorat de limba română cu Universitatea din Helsinki, Finlanda (trimitere lector - august 2023) și cu Universitatea Chile, din Santiago de Chile (aprilie - septembrie 2023). De asemenea, a fost negociat și finalizat un acord pentru funcționarea unui lectorat de limba română cu Universitatea Jakarta, Indonezia (iunie - septembrie 2023) și a fost negociat un acord cu Universitatea Hassan II, Casablanca, Maroc. În statul de funcții al lectorilor de limba română a fost inclus un post de lector la Universitatea Cambridge, Marea Britanie.

A fost aprobat OME 5.171/30.07.2023 privind funcționarea Cursului de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (L.C.C.R.). Totodată, începând cu luna mai 2023, cursul se implementează în Germania, fiind, totodată, reluate cursurile în Marea Britanie, după 3 ani de întrerupere a funcționării, în urma Brexit. De asemenea, față de 2022-2023, există **60 de școli noi și 106 grupe în plus (805 grupe în total)** în care se desfășoară cursurile de limbă, cultură și civilizație românească (LCCR).

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

Documente de cooperare bilaterală sau multilaterală

1. Memorandumul privind cooperarea în domeniul învățământului profesional și tehnic și al învățământului dual între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației Comunității franceze din Belgia, semnat la Bruxelles, 28 noiembrie 2022, valabil pentru perioada 2022 – 2026

2. Memorandumul de Înțelegere în domeniul educației între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației din Republica Tunisiană, București, 17 martie 2023

3. Programul de colaborare între Ministerul Educației din România și Ministerul Educației din Turkmenistan în domeniul educației, semnat la Ashgabat, 26 mai 2023

4. Carta de Parteneriat între Guvernul Comunității franceze din Belgia și Ministerul Educației din România pentru Programul de deschidere către Limbi și Culturi, Bruxelles, 27 septembrie 2023

5. Acordul privind Programul de schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală CEEPUS IV, semnat la Varșovia, 20 septembrie 2023

6. Prin cea de-a doua contribuție elvețiană pentru reducerea disparităților economice și sociale în unele state ale Uniunii Europene, se vor aloca 10 milioane de franci elvețieni pentru dezvoltarea învățământului dual din România prin „Programul privind învățământul dual (VET)”. Direcțiile de acțiune ale programului vizează pilotarea unui model axat pe calificări de nivel 5, elemente esențiale în asigurarea rutei duale complete.

Organizarea reuniunii Biroului intersesional al Conferinței miniștrilor educației din statele care au în comun folosirea limbii franceze – CONFEMEN, în perioada 15-17 martie 2023, la București.

7. Parteneriate internationale și politici bazate pe studii

Casa Francofoniei din București

În data de 16 martie 2022, cu susținerea Președintelui României, Universitatea Politehnica din București a așezat piatra de temelie la Casa Francofoniei în România, în prezența reprezentanților comunității academice a UPB, a ambasadurilor și reprezentanților ai peste 40 de ambasade francofone, ai organizațiilor francofone din țară, reprezentanților Ministerului Educației, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Culturii, Camerei Franceze de Comerț și industrie în România, precum și a reprezentanților a 38 de universități din țară.

Ceremonia oficială de dezvelire a plăcii Casei Francofoniei din România a avut loc în data de 17 martie 2023, în complexul Regie al Universității Politehnica din București. Va fi a doua instituție de acest tip din lume, după cea din Paris. Evenimentul marchează aniversarea a 30 de ani de când România a devenit membru cu drepturi depline al Francofoniei instituționale.

Aceasta are sediul în campusul Universității Politehnica din București, în cadrul unui nou cămin dedicat studenților. Construcția căminului face parte din strategia UPB de dezvoltare și modernizare a Complexului Studentesc Regie, care are ca obiectiv principal crearea unui ansamblu sustenabil și atractiv pentru asigurarea unei experiențe studențești de calitate, cu toate atributele aferente: studiu, relaxare, socializare și organizarea de evenimente și festivități.

Clădirea a fost construită pe parcursul a doi ani, urmând ca din 2024 edificiul să reprezinte un element de referință pentru complexul studentesc și împrejurimi. Cu o capacitate de 334 locuri de cazare amenajate la standarde de calitate moderne, clădirea are o suprafață de 795 de metri pătrați și este construită pe un teren de 5.730 de metri pătrați. Inaugurarea oficială a Casei Francofoniei din București a avut loc în data de 2 octombrie 2023.

Studenții francofoni vor avea acces la toate serviciile și spațiile publice de care va dispune clădirea: săli de conferință și de lectură, bibliotecă, restaurant și spații verzi amenajate pentru relaxare și activități sportive.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

Prin Casa Francofoniei, România va avea oportunitatea nu doar să ofere cetățenilor din țară posibilitatea de a se dezvolta profesional prin educație de calitate, încurajând multilingvismul și diversitatea, ci și să atragă tineri francofoni talentați din întreaga lume. Casa Francofoniei din România are astfel vocația de a deveni un hub cultural regional care să crească oportunitățile de mobilitate ale studenților și cercetătorilor francofoni, printr-o abordare inovatoare.

Casa Francofoniei va găzdui evenimente culturale și științifice menite să promoveze performanța și să sprijine tinerii studenți și cercetători. În cadrul său, vor fi organizate expoziții de artă, festivaluri de teatru, film, literatură, precum și evenimente dedicate studenților – sesiuni de training, dezbateri publice și concursuri. Toate aceste evenimente vor contribui la consolidarea imaginii României în spațiul francofon și la crearea unui nucleu capabil să atragă tinerele talente.

În aceeași măsură, Casa Francofoniei va oferi sprijin social studenților și cercetătorilor internaționali, pentru a le permite să își continue studiile în România în condiții favorabile, într-un mediu participativ în care întâlnirile dintre rezidenți să poată da naștere unor proiecte colective, care să vizeze teme artistice, culturale, ecologice, umanitare, academice sau științifice.

Agenția Universitară Francofonă (AUF) a semnat un protocol cu UPB pentru a trimite în Casa Francofoniei din România studenți și cercetători din întreaga lume. Casa Francofoniei de la București pune România harta Francofoniei din lumea întreagă. România este a doua țară din lumea francofonă în ceea ce privește numărul de universități membre ale AUF. Peste un milion de elevi români învață franceză la școală, pentru peste 200.000 dintre ei franceza fiind prima limbă străină modernă din programă. În România există 115 filiale universitare unde studenții pot învăța în întregime în limba franceză.

7. Parteneriate internaționale și politici bazate pe studii

Valorificarea dimensiunii europene a educației - învățământ preuniversitar

- Coordonarea procesului de implementare a programelor Erasmus+ și Corpul European de Solidaritate în unitățile de învățământ preuniversitar (conform Memorandumului dintre Comisia Europeană și Guvernul României), prin intermediul rețelei inspectorilor școlari pentru programe educaționale;
- Elaborarea planurilor de acțiune pentru coordonarea și monitorizarea implementării programului Erasmus+ în învățământul preuniversitar;
- Dezvoltarea dimensiunii europene a educației și valorizarea experiențelor din proiectele europene prin organizarea competițiilor:
 - „Școala Europeană”
 - „Made for Europe”
 - „Lider European”
 - „EuroQuiz”
 - „Școli - ambasador ale Parlamentului European”
 - „Euroscola”
- Valorificarea exemplelor de bună practică și creșterea motivației personalului unităților de învățământ de a se implica în parteneriatele Erasmus+ prin continuarea organizării, de către Ministerul Educației, a competiției pentru obținerea certificatului „Școală Europeană” și a concursului „Made for Europe”.

Raportul privind neparticiparea elevilor la bacalaureat

Raportul privind neparticiparea elevilor la bacalaureat a avut ca obiectiv **identificarea unor factori care pot explica absența elevilor la examenul de bacalaureat în sesiunea din iunie 2023**. Cercetarea calitativă s-a desfășurat în 8 unități de învățământ liceal de stat, de masă, din 7 regiuni de dezvoltare ale României, dintre care 7 aflate în mediul urban și una în rural, cu rate de neparticipare la examenul de

7. Parteneriate internationale și politici bazate pe studii

bacalaureat diferite, cuprinse între aproximativ 30% și 100%, în august-septembrie 2023.

Raportul privind neparticiparea elevilor la evaluarea națională de clasa a VIII-a 2023

Raportul privind neparticiparea elevilor la evaluarea națională de clasa a VIII-a 2023 și-a propus **să identifice factorii determinanți pentru neparticiparea absolvenților de clasa a VIII-a la evaluarea națională (EN VIII), în vederea fundamentării deciziilor de politici educaționale pentru proiectarea unor intervenții adecvate, bazate pe date de cercetare.** Cercetarea calitativă s-a desfășurat în august-septembrie 2023, în 8 unități de învățământ gimnazial, de stat, de masă, din 7 regiuni de dezvoltare ale României, dintre care 3 aflate în mediul urban și 5 în rural.

Evaluarea Programului Erasmus+ (2021-2023) și Programul Corpul European de Solidaritate

Cele două programe europene se află în proces de evaluare de către Institutul de Științe ale Educației în baza criteriilor: eficacitate, eficiență, relevanță, coerență internă și externă și valoare adăugată la nivel european.

8. Digitalizare și Reziliență

8. Digitalizare și Reziliență

Conștienți de rolul important pe care digitalizarea îl joacă în gestionarea datelor și de potențialul său de a îmbunătăți semnificativ eficiența și eficacitatea sistemului de educație, am acordat o atenție deosebită acestui subiect prin dedicarea unui **capitol distinct în Legea învățământului preuniversitar 198/2023**. Ne-am îndreptat cu pași concreți nu doar către asigurarea accesibilității pentru întregul personal din învățământul preuniversitar, ci și către implementarea și extinderea, acolo unde a fost posibil, ale unor sisteme digitale complexe și interoperabile, respectiv Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIR), Platforma de Evaluare Digitalizată (Ev.EDU), PMIPN, Registrul Matricol Unic (RMU). Acestea au ca scop automatizarea și eficientizarea sarcinilor administrative cronofage. **Procesarea datelor va deveni, astfel, mai rapidă și mai eficientă, oferind o bază solidă pentru decizii informate și chiar în timp real.**

Abordarea digitală nu reprezintă doar o simplă schimbare, ci o strategie menită să optimizeze alocarea de resurse. **Am experimentat diferite metode de lucru în echipă cu experți în educație și furnizori de servicii în ultimul an. Când elaborăm propuneri legislative, folosim platforme open source care ne permit să colaborăm și să luăm decizii mai repede. De asemenea, am analizat diverse soluții, fie open source, fie proprietare, pentru a găsi un instrument eficace pentru gestionarea documentelor interne.** Această colaborare ne-a adus câștiguri semnificative în timp și eficiență. Desigur, constituie o provocare semnificativă **să identificăm instrumentele potrivite pentru cel mai mare sistem public**, care să eficientizeze munca a sute de mii de persoane implicate în învățământ, dar abordarea noastră structurată, alături de experți din educație și furnizori de servicii, ne va ghida, cu siguranță, spre valorificarea beneficiilor pe care digitalizarea le are asupra întregului sistem de educație.

Urmărind bunele practici la nivel global, la baza oricărui flux administrativ sau platforme pe care am dezvoltat-o, eficientizat-o sau am lansat-o în dezbatere publică - **interoperabilitatea, securitatea cibernetică și trasabilitatea datelor sunt elemente de bază în abordare și exploatare.**

8. Digitalizare și Reziliență

Dezvoltarea unei platforme pentru corectare digitalizată a examenelor naționale

În sesiunile iunie-iulie 2022 ale examenului național de bacalaureat, respectiv ale evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, **s-a pilotat evaluarea digitalizată a lucrărilor scrise pentru candidații din județele Călărași și Dâmbovița**. Începând cu decembrie 2022, în urma analizei fluxurilor implicate și a metodologiei aferente, Ministerul Educației a contractat atât dezvoltarea unei platforme care să permită atât eficientizarea efortului, cât și optimizarea procesului de evaluare. Cu sprijinul furnizorului de servicii contractat și al Serviciului de Telecomunicații Speciale, **a fost dezvoltată platforma** dedicată acestui proces, realizând, totodată, și o serie de conectări interoperabile cu celelalte platforme ale ministerului implicate în evaluările naționale. Tehnologia utilizată este de ultimă generație, scalabilă și sigură. Suplimentar, **în cadrul platformei a fost integrată tehnologia blockchain dezvoltată de specialiștii STS pentru a garanta integritatea operațiunilor și a datelor**.

În paralel cu dezvoltarea platformei, componenta hardware, menită să permită digitizarea lucrărilor, a fost contractată și asigurată. **Peste 12.000 de scanere specializate au fost distribuite și instalate în fiecare centru de examen**. Lucrările au fost scanate în sala de examen, la sfârșitul probei scrise, în prezența candidatului, fiind încărcate pe platforma de evaluare de către profesorii asistenți. Secretizarea lucrării s-a realizat automat, în momentul încărcării, nemaifiind necesar a fi făcută de către candidații sau profesorii asistenți. Ulterior, lucrările au fost repartizate automat și aleatoriu, prin intermediul platformei, către doi evaluatori aflați în alt județ decât județul din care provin candidații, asigurând toate etapele cuprinse în metodologia aferentă acestui proces.

8. Digitalizare și Reziliență

Digitalizarea corectării examenelor naționale în toate județele

În sesiunea **august-septembrie 2023**, a fost utilizată **platforma națională de evaluare digitalizată în toate județele**, asigurând un proces mai eficient, coerent și trasabil. Au fost implicate **6.004 cadre didactice** din învățământul preuniversitar, de la preșcolar, primar gimnazial și liceal și câteva zeci de specialiști care au intervenit în diverse etape, astfel încât, la finalul procesului, să poată fi validată nu doar funcționalitatea platformei, ci și utilitatea acesteia. În urma examenului, **peste 96% dintre cadrele didactice cu rol de evaluator au recomandat utilizarea pentru examenele naționale. Astfel, începând cu 2024 platforma va fi utilizată pentru toate examenele naționale, fiind în continuare îmbunătățită.**

Standarde pentru utilizarea catalogului electronic și extinderea utilizării acestuia în școli

Odată cu utilizarea platformelor pentru urmărirea parcursului educațional la clasă, s-a identificat nevoia unor standarde în acest sens. Astfel, după un proces de analiză în toate școlile-pilot, respectiv o consultare publică disponibilă tuturor furnizorilor de soluții, precum și unităților de învățământ implicate, în aprilie 2023 a fost aprobat și publicat Ordinul ministrului educației (OME) nr. 3896/2023 privind Standardele tehnice minime necesare pentru utilizarea catalogului electronic în școlile-pilot. Au fost stabilite atât repere tehnice legate de securitate, utilizare, cât și de securitate cibernetică și de utilizare a datelor, urmărind, de asemenea, impunerea unor funcționalități de interoperabilitate în conformitate cu legislația în vigoare. În anul școlar 2023-2024, numărul școlilor care vor folosi catalogul electronic în cadrul programului **a crescut de la 742 la 1.156.**

8. Digitalizare și Reziliență

Platforma de resurse pentru „Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile”

Dezvoltată de Asociația Code for Romania (Commit Global), cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, **platforma** (<https://www.saptamanaverde.edu.ro/ro>) **a fost accesată de peste 123.000 de persoane**, elementul cel mai accesat fiind biblioteca de resurse, prin intermediul căreia au fost căutate informații legate de traseele educative, ariile naturale protejate, precum și de resursele de răspuns la dezastre naturale.

Inițierea documentației aferente dezvoltării unui ecosistem dedicat procesului de evaluare online pentru examenele naționale

Am demarat, începând cu luna februarie 2023, analiza elementelor necesare pentru a crea **un ecosistem digital integrat de generare și validare a itemilor de examinare, respectiv de susținere online a unor examene naționale**. Acesta va răspunde întregului proces de examinare digitală, de la interacțiunea între specialiștii responsabili cu generarea itemilor de examinare, crearea și validarea acestora până la susținerea examenelor la nivelul disciplinelor. Legea învățământului preuniversitar a fost aprobată în iulie 2023 și conține dispoziții tranzitorii care asigură aprobarea legislației subsecvente, inclusiv noile Planuri-cadru, care stau la baza creării itemilor necesari. Conceptul a trecut printr-un proces de consultare publică, iar în momentul publicării acestui raport, ghidul de finanțare aferent a trecut de asemenea prin consultare publică, urmând a susține finanțarea dezvoltării acestei platforme și a resurselor aferente.

8. Digitalizare și Reziliență

Proceduri standard pentru interoperabilitate cu SIIR

Pentru a permite schimbul de date pentru îmbunătățirea serviciilor disponibile pentru elevi, am inițiat proceduri care asigură accesul la date din Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din România, interoperabilitatea fiind destinată unor instituții publice cu atribuții specifice serviciilor pentru elevi, cum ar fi validarea statutului de elev/student pentru diverse beneficii (inclusiv burse). În urma pilotării interoperabilității cu diverse platforme, vom extinde aceste microservicii și pentru transportul în comun, până în trimestrul 1 al anului 2024.

9. Eforturi instituționale suplimentare

9. Eforturi instituționale suplimentare

Asigurarea calității în învățământul preuniversitar

În perioada octombrie 2022 - decembrie 2023 au fost înregistrate **2.509 cereri** de autorizare, acreditare, evaluare periodică, de obținere de acorduri de a înființa alte specializări în cadrul profilurilor deja autorizate să funcționeze provizoriu sau a celor acreditate, de înscriere în registrul unităților care școlarizează nivelul antepreșcolar, de extindere și schimbare de sedii, de reorganizare a unităților de învățământ sau pentru înscrierea în Registrul special al organizațiilor furnizoare de educație care organizează și desfășoară, pe teritoriul României, activități de învățământ corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară. S-au elaborat **1.789 de rapoarte de evaluare** externă în vederea autorizării, acreditării, evaluării periodice și 308 rapoarte de evaluare în vederea extinderii/schimbării de sediu.

Au fost introduse 20 de unități de învățământ în Registrul special al organizațiilor furnizoare de educație care organizează și desfășoară, pe teritoriul României, activități de învățământ corespunzătoare unui sistem educațional din altă țară, iar în registrele de nivel antepreșcolar au fost înscrși 212 furnizori (creșe asociate sau nivel antepreșcolar în cadrul grădinițelor) și s-au realizat 27 de reorganizări ale unităților de învățământ preuniversitar.

De la 1 ianuarie 2023, **Agencia Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar și-a recăpătat statutul de membru al SICI (The Standing International Conference of Inspectorates)**, organizație fondată în 1995, din care fac parte 37 de state membre și al cărei scop este îmbunătățirea calității educației prin sprijinirea membrilor să își împărtășească de bune practici la nivel internațional.

Dezvoltare curriculum

A fost elaborat și publicat profilul absolventului, instrument de bază pentru proiectarea curriculară. Documentul a parcurs etapa consultării publice și a fost lansat în cadrul unui eveniment public de tip panel cu experți. Au fost constituite grupurile de lucru pentru elaborarea/revizuirea planurilor-cadru.

9. Eforturi instituționale suplimentare

Conform prevederilor legale, au fost modificate planurile-cadru pentru liceu în vederea introducerii disciplinei Istoria Evreilor. Holocaustul în trunchiul comun (o oră pe săptămână la clasa a XI-a zi/a XII-a seral). De asemenea, a fost elaborată și aprobată Programa școlară pentru disciplina de studiu obligatorie Istoria Evreilor. Holocaustul, clasa a XI-a/a XII-a, învățământ liceal și profesional.

Asigurarea manualelor școlare

În perioada septembrie 2022 - septembrie 2023, Ministerul Educației a evaluat și achiziționat **manuale școlare noi pentru 47 de discipline** din planurile-cadru de învățământ pentru clasele I, a II-a și a VI-a. Aceste manuale au fost aprobate prin ordin de ministru și sunt, în momentul actual, **postate pe site-ul manuale.edu.ro și în format digital.**

Tot în perioada menționată, **au fost evaluate 168 de auxiliare didactice** pentru elevii din învățământul preuniversitar. De asemenea, **s-au retipărit 14.800.000 de manuale pentru clasele I-VIII.**

În prezent, se desfășoară procesul de **traducere** a manualelor școlare aprobate în limbile minorităților naționale și, totodată, a fost inițiată procedura de achiziție de manuale școlare pentru disciplina „Istoria evreilor. Holocaustul”.

Programul de formare pentru constituirea Corpului de profesori evaluatori pentru examenele și concursurile naționale (CPEECN) acreditat prin OMEC nr. 6081/2020

În anul școlar 2022-2023, s-au desfășurat **două serii de formare (S5 și S6)**, totalizând **67 de grupe de formare cu 1.477 de absolvenți.** Au fost implicați **134 formatori naționali voluntari.** Numărul total de absolvenți ai programului a fost, la finalul lunii

9. Eforturi instituționale suplimentare

aprilie, **15.600** pentru toate cele **95 de discipline/specializări de examen/concurs** pentru care s-au validat dosarele de înscriere.

Reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar

- În noiembrie 2022, au avut primele **întâlniri de lucru cu partenerii sociali și cu reprezentanții inspectoratelor școlare și ai Centrelor de Resurse și Asistență Educațională**. Principalele nevoi identificate au fost: creșterea numărului de consilieri, îmbunătățirea colaborării dintre școală, serviciile de asistență socială și poliție, îmbunătățirea sprijinului pe care îl primesc atât victimele, cât și autorii faptelor de violență.
- În noiembrie 2022 - februarie 2023, s-a desfășurat campania **Nu sunteți singuri!**, în cadrul căreia au fost transmise mesaje publice de combatere a fenomenului de violență din partea ministrului Educației și a unor personalități recunoscute.
- La solicitarea Ministerului Educației, pe parcursul anului școlar 2023-2024, cadrele didactice și consilierii școlari au realizat **peste 15.000 activități de prevenire și combatere a violenței în școli**.
- Elaborarea și aprobarea *Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolărilor/ preșcolărilor/elevilor și personalului unităților de învățământ, precum și al altor situații corelate, în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar*.
- În cadrul campaniei de prevenire a faptelor de port sau folosire fără drept de obiecte periculoase în incinta unităților de învățământ preuniversitar, au avut loc **7.944 sesiuni de informare** a personalului școlii, elevilor și părinților, organizate cu sprijinul reprezentanților poliției/Birourilor de Siguranță Școlară.

9. Eforturi instituționale suplimentare

- Organizarea concursului național **la atitudine! Spune STOP violenței!** împreună cu Direcția pentru Siguranță Școlară din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, adresat elevilor din clasele II-XII. Concursul a urmărit familiarizarea elevilor cu noțiunile de violență școlară, bullying, precum și cu urmările negative pe care aceste fenomene le au asupra dezvoltării psihologice a tuturor celor implicați, formarea și dezvoltarea comportamentelor nonviolente, consolidarea relației de colaborare între unitățile de învățământ preuniversitar și birourile de siguranță școlară.

Planul Național Cadru de Acțiune privind siguranța școlară

Ministerul Educației continuă colaborarea cu Ministerul Afacerilor Interne și alte ministere implicate pentru asigurarea siguranței școlare.

Prioritățile Ministerului Educației, așa cum sunt prevăzute în acest plan, vizează:

- **managementul cazurilor de violență** în mediul școlar și al suspiciunilor consumului de droguri, în colaborare cu serviciile publice de asistență socială, poliția și centrele de prevenire, evaluare și consiliere antidrog;
- prioritizarea activităților de prevenire și reducere a faptelor de violență, respectiv a consumului de substanțe psihoactive în cadrul programului **Școala Altfel**;
- colaborarea cu alte ministere, pentru a elabora un cadru legislativ care să susțină un program național de testare antidrog pentru elevi, cu acordul părinților, în condiții de respectare a confidențialității și cu riscuri minime de stigmatizare.

Desegregarea școlară, o prioritate

- Noua lege a educației interzice segregarea școlară pe criterii ce țin de etnie, cerințe educaționale speciale, statutul socioeconomic al familiei, apartenența la o categorie defavorizată, mediul de rezidență și performanțele școlare.

9. Eforturi instituționale suplimentare

- În perioada aprilie-septembrie 2023, s-a pilotat **Metodologia de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar** în 43 unități de învățământ cu personalitate juridică din România.
- În acest an școlar, ne-am angajat să elaborăm și să aprobăm **Metodologia de prevenție și intervenție în situațiile de segregare**, respectiv **Strategia Națională de desegregare (2024)**.
- Transferurile școlare pot fi aprobate numai dacă unitatea de învățământ demonstrează că transferul nu va genera o formă de segregare școlară, conform **Metodologiei privind depășirea efectivelor formațiunilor de antepreșcolari, preșcolari sau de elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat**.
 - În perioada aprilie-septembrie 2023, s-a pilotat *Metodologia de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar* în 43 unități de învățământ cu personalitate juridică din România.
 - În acest an școlar, ne-am angajat să elaborăm și să aprobăm *Metodologia de prevenție și intervenție în situațiile de segregare*, respectiv *Strategia Națională de desegregare (2024)*.

Eforturile Ministerului Educației în acest domeniu beneficiază de susținerea Comisiei Europene în cadrul Instrumentului de Sprijin Tehnic al DG REFORM și asistența tehnică a UNICEF România în cadrul proiectul „Support for Enhancing the Equity of the Education System in Romania through Preventing and Combating School Segregation”.

Susținerea educației timpurii

- Aprobarea și aplicarea pentru prima dată a *Metodologiei-cadru pentru înscrierea copiilor antepreșcolari și preșcolari în unități de învățământ cu personalitate juridică cu grupe de nivel preșcolar și/sau antepreșcolar și în serviciile de educație timpurie complementare pentru anul școlar 2023 - 2024*. După etapa a doua de înscriere, rata de respingere a cererilor a fost de numai 3% și se datorează în special nivelului antepreșcolar. Inspectoratele școlare județene au fost îndrumate să comunice acest informații și să colaboreze cu autoritățile publice locale în vederea extinderii rețelei de creșe și grădinițe.

9. Eforturi instituționale suplimentare

- **S-a suplimentat numărul claselor de educator-puericultor** din cadrul liceelor pedagogice, pentru a răspunde cererii ridicate de educatori pentru creșe și grădinițe.
- S-a format un **grup de lucru** pentru sprijinirea creșelor preluate de Ministerul Educației, ca urmare a problemelor apărute și au fost comunicate mai multe clarificări în teritoriu, iar problemele de reglementare vor fi rezolvate în contextul elaborării legislației secundare.
- A fost semnat ordinul comun al ministrului Sănătății și al ministrului Educației pentru aprobarea *Metodologiei privind asigurarea asistenței medicale a antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar și studenților din instituțiile de învățământ superior pentru menținerea stării de sănătate a colectivităților și pentru promovarea unui stil de viață sănătos*, principalele modificări provenind din reorganizarea creșelor ca unități de educație timpurie antepreșcolară. Astfel, în cazul creșelor:
 - unei unități cu cel puțin de 50 antepreșcolari îi corespunde 1/4 normă medic medicină generală/de familie și 1 normă asistent medical generalist/pediatrie, cu program 06.00-18.00;
 - unei unități cu mai mult de 50 antepreșcolari îi corespunde 1/2 normă medic medicină generală/de familie și 1 normă asistent medical generalist/pediatrie la 50 copii, cu program 06.00-18.00.

Calificări profesionale

Prin OME nr. 4494/20.06.2023, a fost aprobată *Metodologia pentru înregistrarea și înscrierea calificărilor din învățământul superior* în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS).

De asemenea, a fost aprobat Ordinul ministrului Educației și ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 6.065/1.916/2023 privind modificarea și completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului Educației și ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 6.250/2.156/2022 pentru aprobarea metodologiei de elaborare, validare, aprobare și gestionare a standardelor ocupaționale.

9. Eforturi instituționale suplimentare

Ca răspuns la cerințele pieței muncii, **au fost aprobate 58 de standarde ocupaționale, dintre care 9 au fost elaborate/revizuite la solicitarea pieței muncii, iar 49 au fost elaborate/revizuite** în cadrul proiectului „Creșterea capacității administrative a ANC și MMJS, prin sistematizare și simplificare legislativă în domeniul calificărilor”.

Din perspectiva dobândirii de competențe relevante pentru piața muncii, s-a elaborat standardul de pregătire profesională și programele școlare pentru o nouă calificare profesională - **Electronist sisteme fotovoltaice**.

@Ministerul Educației 2023
www.edu.ro

